

Jaqsynyń aty ólmeidi, álimniń haty ólmeidi

BUQAR JYRAY JARSHYSY

№39
(1280)

Buqar jyraı aıdandyq aptalyq gazeti Еженедельная газета Бухар-Жырауского района
Gazet 1939 jylıdyń 12 sáyirinen bastap shyǵady Газета издается с 12 апреля 1939 года

13

qazan 2018 jyl
октября 2018 года

Послание Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева народу Казахстана Рост благосостояния казахстанцев: повышение доходов и качества жизни

Уважаемые казахстанцы!

За годы Независимости нами проделана большая работа.

Создав современное прогрессивное государство с динамично развивающейся экономикой, мы обеспечили мир и общественное согласие.

Провели качественные и исторически значимые структурные, конституционные и политические реформы.

Добились повышения международного авторитета Казахстана и усиления его геополитической роли в регионе.

Мы зарекомендовали себя в качестве ответственного и востребованного международного партнера в решении региональных и глобальных проблем.

Казахстан стал первым государством среди стран СНГ и Центральной Азии, который был выбран мировым сообществом для проведения международной выставки «ЭКСПО-2017».

Мы построили новую столицу – Астану, ставшую финансовым, деловым, инновационным и культурным центром евразийского региона.

Численность населения страны превысила 18 миллионов человек, продолжительность жизни достигла 72,5 лет.

Мы сформировали прочные экономические основы.

За последние 20 лет в страну привлечены прямые иностранные инвестиции в объеме 300 миллиардов долларов США.

Развивается малый и средний бизнес, составляющий основу процветания экономики. В рейтинге ведения бизнеса Всемирного банка Казахстан поднялся на 36-е место среди 190 стран.

Мы всегда своевременно реагировали на внешние вызовы и были готовы к ним.

В связи с этим я выдвигал необходимые программные инициативы по модернизации страны. Их реализация стала основным фактором успешного развития.

Наша стратегическая цель – к 2050 году войти в число 30 развитых стран мира.

В 2014 году мы начали реализацию комплексной программы «Нұрлы жол», направленной на модернизацию инфраструктуры страны.

Три года назад был обнародован План нации «100 конкретных шагов».

Затем мы приступили к Третьей модернизации страны. Ее главная задача – сформировать новую модель экономического роста, которая обеспечит глобальную конкурентоспособность Казахстана.

Устойчивое развитие нашей страны вселяет большую надежду на дальнейшее повышение уровня жизни.

Мы готовы к решению новых задач.

Уважаемые соотечественники!

В последнее время усиливаются процессы мировой политической и экономической трансформации.

Мир стремительно меняется.

Рушатся казавшиеся незыблемыми устои системы глобальной безопасности и правила международной торговли.

Новые технологии, роботизация и автоматизация усложняют требования к трудовым ресурсам и качеству человеческого капитала.

Выстраивается совершенно новая архитектура финансовых систем. При этом фондовые рынки надувают новый «мыльный пузырь», который может спровоцировать очередной финансовый кризис.

Сегодня глобальные и локальные проблемы переплетаются. В этих условиях ответом на вы-

зовы и залогом успешности государства становится развитие главного богатства – человека.

Правительству, каждому руководителю госоргана, госкомпании нужно изменить подходы в ра-

боте. Главным приоритетом должен стать рост благосостояния казахстанцев.

Именно по этому параметру я буду теперь оценивать персональную эффективность и соответствие занимаемым должностям.

***

Благополучие казахстанцев зависит в первую очередь от стабильного роста доходов и качества жизни.

I. РОСТ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ

Доходы растут, когда человек трудолюбив, является профессионалом своего дела, получает достойную заработную плату или имеет возможность открывать и развивать собственное дело.

Лишь совместными усилиями мы сможем создать Общество Всеобщего Труда.

Во-первых, поручаю Правительству с 1 января 2019 года повысить минимальную зарплату в 1,5 раза – с 28 до 42 тысяч тенге.

Это напрямую коснется 1 миллиона 300 тысяч человек, которые работают во всех отраслях на предприятиях различных форм собственности.

Повышение охватит 275 тысяч работников бюджетных организаций, зарплата вырастет в среднем на 35%.

На эти цели из республиканского бюджета на 2019–2021 годы нужно выделять 96 миллиардов тенге ежегодно.

При этом теперь минимальная зарплата не будет привязана к прожиточному минимуму. Новый размер минимальной заработной платы станет катализатором роста оплаты труда в целом в масштабах всей экономики.

Надеюсь, данная инициатива будет поддержана крупными компаниями в части повышения зарплат низкооплачиваемым работникам.

Во-вторых, нужно формировать стабильные источники роста бизнеса, стимулировать частные инвестиции и способствовать свободе рынка.

Именно бизнес создает новые рабочие места и обеспечивает большую часть казахстанцев доходами.

ПЕРВОЕ. Еще в 2010 году мы запустили программу «Дорожная карта бизнеса-2020».

В рамках своих поездок в регионы я убедился в ее эффективности.

Действие программы следует продлить до 2025 года.

На ее реализацию необходимо предусмотреть дополнительно не менее 30 миллиардов тенге ежегодно.

Это позволит за 3 года создать еще не менее 22 тысяч новых рабочих мест, обеспечит поступление 224 миллиардов тенге налогов и производство продукции на 3 триллиона тенге.

(Продолжение читайте на 3-4 страницах).

Құрметті құтқару саласының қызметкерлері!

Сіздерді кәсіби мерекелеріңіз – Құтқарушылар күнімен құттықтаймыз!

Халқымызды, тұрғылықты жерімізді және табиғатымызды техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету қоғам өмірінде маңызды орын алады.

Сіздер қажырлы да жанкешті, жауапкершілігі жоғары қызметтеріңізде, түрлі апатты да қиын жағдайларда өздеріңізді қатерге тігіп, біздің ауданымыздың қауіпсіздігін нығайтуға үлкен үлес қосып келесіздер.

Өңіріміздің барша азаматтық қорғаныс саласында тер төгіп жүрген жандарына көрсеткен ерлігі мен қызметтік міндеттерін адал орындағандықтары үшін алғыс білдіреміз.

Сіздерге және жанұяларыңызға зор денсаулық, бақыт, еңбектеріңізге табыс тілейміз!

Ш.МАМАЛИНОВ,
аудан әкімі

А.ӘЛИ,
мәслихат хатшысы

Уважаемые работники спасательных служб!

Поздравляем вас с профессиональным праздником – Днем спасателя!

Обеспечение реализации государственной политики в области защиты населения и территории от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера имеет значимое место в жизни общества.

Своей самоотверженностью, упорным трудом, ежедневно рискуя собой в исключительно сложных условиях, вы вносите большой вклад в укрепление безопасности нашего района.

Благодарим вас за проявленную отвагу и честное исполнение своих служебных обязанностей.

Желаем вам и вашим семьям крепкого здоровья, счастья, успехов в вашем нелегком труде!

Ш.МАМАЛИНОВ,
аким района

А.ӘЛИ,
секретарь маслихата

Выбирайте поликлинику!

С 15 сентября по 15 ноября в Казахстане проводится ежегодная кампания прикрепления населения к поликлиникам.

Согласно информации управления здравоохранения, любой гражданин, в соответствии с законодательством, в течение этого периода может переадресоваться к другим поликлиникам.

В каждой медицинской организации есть информация о правилах прикрепления, об этом можно узнать и на сайте Управления здравоохранения, на сайте Фонда медицинского страхования.

Прикрепление граждан к организациям ПМСП осуществляется:

- при изменении места постоянного или временного проживания, работы или учёбы за пределы одной административно-территориальной единицы;

- в случаях реорганизации или ликвидации организации ПМСП; - не чаще одного раза в год, при свободном выборе гражданином врача и медицинской организации;

- в период кампании, проводимой ежегодно с 15 сентября по 15 ноября по прикреплению населения в организации ПМСП.

Но с целью снизить нагрузку на врачей и количество очередей, вводится лимит на прикрепление - 1700 человек на одного врача общей практики, ранее этот показатель составлял 2000 человек на одного врача.

При этом специалисты рекомендуют гражданам выбирать поликлинику, расположенную в непосредственной близости к месту проживания.

По данным Фонда социального медицинского страхования, в Карагандинской области всего насчитывается 118 поставщиков медицинских услуг, 58 из которых - частные организации. Организаций первичной медико-санитарной помощи, где проводится прикрепление - 43, из них 17 частных.

Прикрепиться можно, обратившись в выбранную медицинскую организацию непосредственно или письменно. А также через веб-портал «Электронного правительства». Необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность.

Список всех поликлиник, к которым можно прикрепиться, доступен на сайте Управления здравоохранения Карагандинской области www.zdravkrg.kz.

Соб инф.

Абайлаңыз, көмірқышқыл газы!

Көмірқышқыл газымен улану кенеттен білінеді, себебі зардап шегуші оның иісімен бірқатар уақыт демалғанын байқамайды. Көміртек тотығының ең қорқынышты қасиеті - оның ешқандай иісі жоқ, демек ауадағы иісі арнайы жабдықсыз анықталмайды. Ал ол кез келген жерде пайда болуы мүмкін. Бұл үшін жану процесінің іс жүзінде болуы жеткілікті.

Егер оттегінің тұтану көзіне жақын шоғырлануы жеткіліксіз болса, көмірқышқыл газын қалыптастыру үшін барлық жағдайлар бар. Көмірқышқыл газымен уланудың белгілері - бас айналу және бастың ауыруы, сананың қараңғылануы, тұншығу, буындардың сырқырауының пайда болуы, құлақтағы шуыл, жүрек айну, құсу, ұйқының келуі. Кейбір кезде керісінше - қысқа уақыттағы жоғарғы қозғалыс, кейін қозғалыстың бұзылуы, сандырақтау, галлюцинациялар, есінен айрылу, дірілдеу, кома және тыныс алу орталығының сал ауруынан қайтыс болу. Егер сіз зардап шегушінің уақытында таза ауамен тыныс алуын қамтамасыз етпесеңіз, онда қайтыс болуы мүмкін.

Көмірқышқыл газының ең көп таралған ошақтары - газ және май пештері, ағаш пеші, газ құралдары, су жылытқыштар және газ шығаратын қозғалтқыштар. Пештердегі жарықтар, күйеге толған мұржалар түтіннің тұрмыстық жайларға кіруіне әкеледі. Пешке таза ауаның жеткіліксіз түсуі үйде көмірқышқыл газының жиналуына әкеліп соғуы мүмкін. Тығыз үй конструкциялары көмірқышқыл газынан улану қаупін арттырады, өйткені олар желдетуді еркін қамтамасыз етпейді.

Көмірқышқыл газымен улануды сезінсеңіз:

- аузыңыз бен мұрныңызды дымқыл шүберекпен жабыңыз;
- терезелер мен есіктерді ашыңыз;
- балаларды далаға шығарыңыз;
- эвакуациялауға келмейтін зардап шегушілерді ашық есіктер мен терезелерге жақын жатқызыңыз;
- 103 және 112 номерлері бойынша жедел жәрдем мен құтқарушыларды шақырыңыз.

Жоғарыда айтылған кеңестерді сақтасаңыз, сіз өзіңіз бен жақындарыңыздың өмірін сақтап қала аласыз!

Ш.НҮРСЕЙТОВ,
Бұқар жырау ауданының ТЖБ бас маманы,
азаматтық қорғау капитаны

К сведению населения

В соответствии с п.4 ст.6 Закона Республики Казахстан «О миграции населения», принимающие лица обязаны информировать органы внутренних дел о пребывании у них иммигрантов в течение трех рабочих дней со дня их прибытия.

Принимающее лицо – гражданин Республики Казахстан, иностранец и лицо без гражданства, постоянно проживающее в Республике Казахстан, или юридическое лицо, зарегистрированное в Республике Казахстан, ходатайствующие о приглашении иммигрантов в Республику Казахстан для временного проживания и (или) предоставляющие место для их проживания.

Согласно статьи 518 КоАП РК, принятие принимающим лицом мер по своевременной регистрации иностранцев и лиц без гражданства либо оформлению документов на право их пребывания в Республике Казахстан, либо их выезду из Республики Казахстан по истечении определенного срока пребывания, либо несвоевременное информирование органов внутренних дел о пребывании у них иммигрантов, влечет предупреждение физических лиц и штраф на должностных лиц.

Н.КНЕСТИКОВА,
старший инспектор ГМС УВД,
майор полиции

К сведению землепользователей

Степной пожар - стихийное, неконтролируемое распространение огня по растительному покрову степей. По механизму распространения огня схож с низовым лесным пожаром, но скорость распространения степного пожара выше, что обусловлено рядом факторов, а именно - большей горючестью сухих степных трав и большей скоростью приземного ветра в степи. Наносит урон естественной среде (растительному покрову и животному миру).

Степные пожары способствуют ветровой эрозии степных почв, а также деградации травяного покрова. Выгоревшие участки быстро зарастают сорными растениями: полынью, ковылем, бурьяном.

Согласно статьи 65 Земельного кодекса Республики Казахстан собственники земельных участков и землепользователи обязаны не допускать причинения вреда окружающей среде, ухудшения экологической обстановки в результате осуществляемой ими хозяйственной и иной деятельности; осуществлять мероприятия по охране земель.

Статьей 339 Кодекса Республики Казахстан «Об административных правонарушениях» от 5 июля 2014 года предусмотрены следующие виды наказания: за невыполнение обязанностей собственниками земельных участков и землепользователями по использованию земельных участков, проявившееся в:

- 1) использовании земель не по целевому назначению;
- 2) неосуществлении мероприятий по охране земель, предусмотренных законодательным актом в области земельных отношений, влечет предупреждение или штраф на физических лиц в размере пяти, на субъектов малого предпринимательства – в размере десяти, на субъектов среднего предпринимательства – в размере двадцати, на субъектов крупного предпринимательства – в размере пятидесяти месячных расчетных показателей.

Действие (бездействие), предусмотренное частью первой настоящей статьи, совершенное повторно в течение года после наложения административного взыскания, влечет штраф на физических лиц в размере десяти, на субъектов малого предпринимательства – в размере двадцати, на субъектов среднего предпринимательства – в размере тридцати, на субъектов крупного предпринимательства – в размере шестидесяти месячных расчетных показателей.

В.БЛУДЧИЙ,
заведующий сектором земельных отношений
ГУ «Отдел земельных отношений Бухар-Жырауского района»

Салауатты

Тамақтануды насихаттау

Бұқар жырау аудандық қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының міндеттерінің бірі - әлеуметтік маңызды инфекциялық емес аурулардың алдын алу. 2015-2020 жылдарға арналған азық-түлік және тамақтану салаларында пайдалы тамақты (тұз, қант, май құрамы аз, таза және экологиялық таза) тұтынуды насихаттау жұмыстары күшейтілген. Жұқпалы емес аурулардың өсу қаупі жоғарылауда. Жүрек-қантамыр жүйесі мен бүйрек аурулары ең көп таралуда.

Азық-түлік өнімдері арқылы тұзды тұтынуды азайту қажетті қадам, жаңа үрдіс және тамақ өнеркәсібі үшін басты проблема болып табылады. Көптеген халықаралық ұйымдар бұл мәселені шешу үшін жұмыс істейді. Мақсат - дайын тағамдардағы тұз мөлшерін азайту.

Соңғы жылдары Еуропа аймағында тұзды тұтынуды қысқарту бойынша көптеген стратегиялар және бағдарламалар енгізді. Аймақтағы тұзды тұтынуды азайтудың ең табысты бағдарламаларының екеуі Финляндия мен Ұлыбританияда жүргізілуде. Финляндияда тұздың үштен бір бөлігіне дейін азайтуға қол жеткізілді, сондықтан инсульт пен инфаркттерден болатын қайтыс болу жағдайлары 80%-ға азайды.

Адам үшін физиологиялық норма тәулігіне 5 грамм тұзды тұтыну - бұл бір шәй қасық. Орташа алғанда, адам күніне 9-10 грамм тұзды тұтынады. Күн сайын тұтынатын тұздың шамамен 80%-ы «жасырын тұз».

Тұз тек ұй тағамдарында ғана емес, дайын өнімдерде, консервілерде және жартылай дайын өнімдерде жасырылады (нан өнімдері, кетчуп, майонез, ірімшік, ет және көкөніс сорпа текшелерінде, дайын соустар немесе тұздықтар, құрғақ таңғы ас, шұжықтар, чипсы және тағы басқаларда).

Біз тұтынатын тұздың жалпы көлемінің тек 20% -ы тікелей тұздан келеді, оны біз тамақ дайындау кезінде немесе үстел басында отырғанда қосамыз.

Тұзды тұтынуды қысқартудың денсаулыққа пайдасы зор екендігіне қарамастан, азық-түлік өндірушілердің бөлігі коммерциялық көзқарастарды басшылыққа ала отырып, тиісті бағдарламаларды жүзеге асыруды қаламайды.

Баламалы тұздарды, тұзды алмастырғыштарды, тұзды құрылымдардың өзгеруін, контентті арттыруды және дәмді күшейтетін заттарды қолдану сияқты тағамнан тұзды тұтынуды азайту үшін бірқатар стратегиялар мен технологиялар бар.

Азық-түлік өнімдерінің құрамына кіретін натрийдің айтарлықтай мөлшерін баламалы әдістермен ауыстыру мүмкіндігі де бар. Алмастырғыштарды 50% дейін енгізген кезде, таңқаларлық жағдай, өдеттегі тұздың дәмі нашарламайды.

Кейбір жағдайларда, натрий құрамын азайту өнімнің жапсырмадағы ақпараттың денсаулыққа жағымды әсер ететіні туралы ақпаратты жариялауға мүмкіндік береді. Нарықтағы кейбір ингредиенттер натрийді азайту бойынша шешімдерді табуға мүмкіндік беретін технологияларды пайдалана отырып шығарылады, олардың кейбіреулері натрийді қолданусыз өнімдердің дәмін жақсартуға мүмкіндік береді, бұл рецептураны айтарлықтай өзгертусіз натрийді 15-100% -ға азайтуға мүмкіндік береді.

Халықтың денсаулығын сақтау мақсатында сіздерге халыққа арналған өнімдерді дайындау кезінде құрамындағы тұзды азайтуға шақырамыз.

О.ЖҰБАТОВА,
Бұқар жырау аудандық қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары

Ауылшаруашылық бірлестіктері басшылары назарына

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерден Қазақстан Республикасына мал тасымалдаудың іс-қимыл алгоритмі.

Шаруашылық субъектісі	Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің аумақтық инспекциясы
Малды қандай мемлекеттен, қандай кәсіпорынан, қашан әкелетіні жөнінде, малдың түрі мен санын, жол жүру бағытын көрсете отырып, жергілікті атқарушы орган (Ветеринария бөлімі мен ауылдық округ әкімі) мен Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің аумақтық инспекциясына алдын ала хабарлама беру.	Малды әкелу мүмкіндіктері мен жол жүру бағыты, уақытша шектеулердің болуы және ЕФЭО малды әкелу талаптары туралы түсіндірме береді ЕФЭО мемлекеттерінің Кедендік одақ кәсіпорындарының Реестрінде шаруашылық субъектісінің болуын тексеру.
Жөнелтуші мемлекетте малды карантинге қою (21 күннен кем емес).	Жергілікті атқарушы органмен бекітілген малды әкелген аумақта карантинге қою жоспарына келісу жүргізу.
Қазақстан аумағына мал әкелу.	Физикалық және құжаттамалық ветеринариялық бақылау жүргізу.
Қазақстан Республикасында карантиннен өткізу (21 күннен кем емес).	Карантиндік іс-шаралардың орындауын бақылау.

«ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті Бұқар жырау аудандық аумақтық инспекциясы» мемлекеттік мекеменің мекенжайы: Ботақара кенті, Қазыбек би көшесі, 60 А.

«ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті Бұқар жырау аудандық аумақтық инспекциясы» ММ

Мы любим своих бабушек и дедушек

В этом году мы стали настоящими школьниками-первоклассниками. И хотим поздравить наших любимых бабушек и дедушек.

Накануне праздника мы пригласили бабушек и дедушек в

школу. Решили спеть им песенку «Праздник золотой». Нам все так громко аплодировали, что мы почувствовали себя настоящими артистами.

Мы, внуки, очень любим своих бабушек и дедушек. Они приводят нас в школу, терпеливо поджидают после уроков, активно ходят на родительские собрания и помогают делать уроки. День пожилых людей - день особого отношения к бабушкам и дедушкам. Ведь, они всю жизнь отдали труду, воспитанию детей.

Этих дорогих людей мы хотим поздравить и пожелать всего самого наилучшего.

Раушан ТАКУОВА,
классный руководитель,
ученики 1«б» класса
Кокпектинской СОШ

Қарты бар үйдің қазынасы бар

«Қарттар күні» мерекесіне орай жолаушылап Ақбел ауылына барғанда, ауылдың клуб үйінде өткізіліп жатқан мерекелік шараның куәгері болдым.

Арнайы ұйымдастырылған іс-шара өте әсерлі өтті. 60, 70, 80 жасқа толған мерейтой иелеріне әкім атынан құттықтау хаттар табыс етілді. Жиналған халықты жас әкім Әлибек Жүкенов құттықтап, жылы лебізін білдірді.

Мерекеледе жақсы өндер мен ой түйерлік жақсы тілектер айтылды. Мәдениет қызметкер-

лері дайындаған концерттік бағдарлама көңілімізден шықты. Құда мен құдағи айтысы, термелер мен толғаулар, мың бұралған биші қыздарымыздың билері көңіл-күйімізді бір көтеріп тастады.

80-ге жуық адамға ауыл мешітінде ақ дастархан жайылды. «Өлі риза болмай, тірі байымайды» дегендей, өмірден

өткен марқұмдарға құран бағышталды. Ауыл қарттары жаңа келген әкімге ақ баталарын беріп, ұйымдастырушыларға ризашылығын білдірді.

Осындай үлкен шараны ұйымдастырған ауыл әкімдігінің қызметкерлеріне, мәдениет қызметкерлеріне, мешіт шырақшысы Жанашева Ғазизаға шексіз алғысымды білдіремін. Еңбектерің жана берсін! Әрқашан халықтың басын тек жақсылық пен қуанышқа жинауға Алла нәсіп етсін деймін.

Дәмеш ҚОШЖАНОВА,
Қарағанды қаласының
тұрғыны

Славим седину

Первый день октября – замечательный праздник День пожилого человека. Это день благодарения за тепло сердец, за опыт, которым вы делитесь с молодыми. Старшее поколение – это пример удивительного трудолюбия, мудрости, честности и доброты.

В Уштобинском сельском округе стало доброй традицией отмечать этот праздник. 1 октября актовый зал школы принимал ветеранов труда, тружеников тыла, пенсионеров, людей, которые всю жизнь отдали труду, воспитанию детей. Годы войны, трудные послевоенные годы, восстановление разрушенных городов и сел, вера в лучшее – всё это им пришлось пережить.

В зале собрались люди с разными судьбами, характерами, разными жизненными обстоятельствами. У каждого из них своя «песнь» жизни порой очень трудная и героическая, собрались для того, чтобы забыть на время о трудностях, невзгодах, болезнях, отвлечься от будничных дел, и просто пообщаться друг с другом.

Как много есть хороших слов, чтобы поздравить человека. Тепло и сердечно собравшихся с праздником поздравили заместитель акима сельского округа Копбаева А.К., депутат районного маслихата Артыкбаева С.Ж., председатель первичной ветеранской организации, автор этих строк. Пожелали им здоровья, долголетия, поблагодарили за всё доброе, хорошее, что было создано и сделано ими и, конечно же, за труд.

Под аплодисменты зала на сцену вышли артисты Карагандинского академического театра музыкальной комедии, которые приехали к нашим ветеранам со своей музыкальной программой. В их

исполнении прозвучали задорные песни нашей молодости на казахском и русском языках - это «Весна на Заречной улице», «Соловей», «Мама» казахский вальс и другие. Балетная группа театра исполнила красочные казахские, кавказские, русские танцы. Каждый номер зрителями встречался громкими овациями, и не удивительно, ведь не каждый день к нам приезжает театр. Больше часа зрители могли наслаждаться выступлением профессиональных артистов.

Праздничную программу продолжили участники художественной самодеятельности села, музыкальный руководитель Абенов Б. В их исполнении прозвучали современные и старинные песни на казахском и русском языках. Дружными аплодисментами встречали зрители хорошо знакомых им исполнителей Браун С., Уразбекова Т., Елубаеву П., Рыспекову Н., Бажиеву К. и других, и танцевальную группу «Айголек».

А самым ярким и трогательным было выступление маленьких артистов учеников УСШ, которые поздравили бабушек и дедушек с праздником.

Праздник прошёл очень красочно и интересно. Ветераны остались очень довольны, поблагодарили артистов театра музыкальной комедии за их яркие выступления, за уважение к людям старшего поколения, за то, что они, не считаясь со временем, смогли приехать

и создать им праздничную атмосферу. Слова благодарности были сказаны организаторам праздника акимату, местному сообществу, ветеранской организации.

И ещё одно из знаменательных событий произошло в нашем селе – это открытие мечети, в которой наши сельчане смогут теперь проводить мусульманские ритуалы. Жители села, ветераны труда, пенсионеры выражают искреннюю признательность всем, кто помог построить мечеть, за помощь и внимание к нуждам наших сельчан.

Не остались без внимания и те, кто из-за болезни не смогли прийти на концерт. Им спонсоры подготовили праздничные продуктовые наборы.

С.БРАУН,
председатель
первичной ветеранской
организации

Қарттарға арналды

Қазақ халқы «Тәріңнен қарт кетпесін» деп тілеген халық. Жасы үлкенге құрмет көрсету, қарт адамның бүгілген беліне сүйеу болу, қарт адамға қамқор болу – біздің басты міндетіміз, борышымыз, ата дәстүріміз.

«Қарты бар үйдің қазынасы бар» деп атам қазақ бекер айтпаса керек. Әр үйге пана, қорған, асқар тау болып отырған ақ сақалды аталарымыз бен ақ жаулықты әжелеріміздің төл мерекесі. Қарт кісіні құт-береке деп танысақ – ол ұрпақ көрегендігі. Ұрпағы құрметтеген ата-әже қашанда бақытты. Бүгінгі Қазақстанымыздың өсіп-өркендеуіне, еліміздің бейбіт өмірде тыныш өмір сүруіне, болашақ ұрпақтың келешегі үшін үлес қосқан осы ардақты да аяулы қарттарымыз. Өсіп келе жатқан жас жеткіншектердің бойына үлкенді сыйлап, тыңдай білуге, үлкенді қадірлеу, ізет көрсетуге тәрбиелеу мақсатында Петровка орта мектебінде ұстаздар қауымы мен мектеп оқушыларының қатысуымен мерекелік іс-шара өткізілді. Ауылымыздың қарияларына мектеп оқушыларының атынан арнайы шақырту қағаздары таратылды.

Мерекелік шара ауыл әкімінің міндетін атқарушы Т.Елубаевтың құттықтау сөзімен ашылып, «Балапан» шағын орталығы бүлдіршіндерінің көркем билерімен және мектебіміздің физика-информатика пәнінің мұғалімі В.Абильдиннің әсем әнімен жалғасты. Домбыра үйірмесіне қатысатын оқушылардан құралған топ күй шертті. Серік Аружан мен Ақеркениң, Ұйғаров Нұрдәулеттің орындауында аталарымыз бен әжелерімізге арналған әсем өндер шырқалды. 7 «б» мен 9 «а» сыныбының оқушылары қазақ, орыс билерін мың бұрала биледі. Ауыл қариялары оқушылардың өнерлеріне тәнті болып, көңілдері марқайып, риза болып, кеш соңынан естелік фотосуретке түсіп тарқасты.

И.МҰХАЖАНОВА,
Петровка орта мектебінің
қосымша білім беру педагогы

Жизни золотой листопад

1 октября в Гагаринском сельском округе проведено мероприятие «Жизни золотой листопад» в честь Дня пожилого человека, хотя язык не поварачивается называть этих людей пожилыми.

Сколько огня и задора в глазах, какой позитив и энергию получаешь, находясь в кругу таких замечательных людей. Сколько песен, стихов, частушек было исполнено в этот замечательный день. Люди полны энергии, богаты на творчество.

В этот день звучали стихи собственного сочинения пенсионеров Махмудқызы Амбияш и Ваес Татьяны Августовны. Рычко Таисия Дмитриевна дарила песни и стихи в своем необычном исполнении. Когда звучит ее голос, в зале наступает полная тишина, только видя глаза слушателей можно понять, насколько глубоко слушатели понимают смысл песни, стихов, когда выступает эта прекрасная женщина!

Мероприятие проводили в Гагаринском сельском клубе. Здесь был накрыт праздничный стол, подготовлена праздничная концертная программа.

Отдельное спасибо акиму Гагаринского сельского округа А.Амре за его отзывчивость, доброе и понимающее сердце.

Активное участие принимала в проведении мероприятия С.Абышева - председатель совета ветеранов нашего округа, активный, позитивный человек.

Всем пожилым людям нашего округа, желаем крепкого здоровья, благополучия во всем, оставайтесь всегда такими, не смотря ни на что.

И.ЗИЗЕВА,
библиотекарь

Вы для нас самые добрые, близкие

Доброй традицией стало в первые дни октября отмечать Международный День пожилых людей.

Этот день призван напомнить молодым о ценности человеческих отношений, верности, чувстве долга, ответственности и самопожертвовании. На территории поселка Кушоки проживает 450 пенсионеров, из них пожилого возраста старше 70 лет 130 человек. В дни праздника аппаратом акима совместно с организациями, учреждениями, ИП расположенными на территории поселка было организовано чествование в трудовых коллективах, оказание медицинской помощи, уборка в доме.

В актовом зале школы прошел концерт «Не стареют душой ветераны». После окончания концерта профсоюзный комитет вручил пенсионерам памятные подарки.

ТОО «Разрез Куу-Чекинский» выделил уголок труженикам тыла награжденным медалью «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг» Кауленову С. и Сидоровой А.Н.

В ясли-саде «Айналайын» проведено торжественное мероприятие, посвященное Дню пожилого человека, на которое были приглашены бывшие сотрудники детского сада.

Аппарат акима п.Кушоки посетил одиноко проживающих пенсионеров Кристьяеву Ефросинью Моисеевну и Рыжову Лидию Егоровну, с поздравлением ко Дню пожилого человека и вручением продуктового набора за счет спонсоров (ИП «Крауберг 3.», ИП «Жексенбаева А.»).

В Доме культуры п.Кушоки ко Дню пожилого человека художественной самодеятельностью поселка организован праздничный концерт.

И.ОСПАНОВА,
главный специалист
аппарата акима
поселка Кушоки

Қарттық құрметке лайық

Елбасы Н.Ә.Назарбаев халқымызды, жалпы жұртты жомарттық жасауға, игі істерді жүзеге үздіксіз асыруға үндеп келеді. Сол игі істің ішінде қарт кісілерді қадірлеу де бар. «Қарттар күні» мерекесі жер-жерлерде тойланып келеді. Қазақстанның бес мың кісісі «Қарттар үйінде» тұрып жатыр. Бұл бес мың қарттың тағдыры көзі қарақты, ойлы кісіні күйзелтеді, осынау мәселе өзекті өртейді.

Бұқар жырау бабамыз тоғызыншы тілегінде былай дейді: «Тоғызыншы тілек тілеңіз, Төреңіз тақтан таймасқа. Тоқсандағы қарт бабаң топқа жаяу бармасқа». Мұнда зор әпсана жатыр - басшыға бағыну, көне сөздің кереметін ұғыну, ақсақалды арғымаққа мінгізіп, өсиетін құлаққа сіңіру, ақ батасын бағалау.

Айтскер ақын, ұстаз Айтбай Жұмағұлов Керней қарттарына арналған мерекелік кездесудің шымылдығын ашып, жұпары аңқыған сөзімен, сүйіспеншіліктің, асу-асқақты адамгершіліктің ып-ыстық жасын көзге үйірді. Нәзік жүрегі лүпілдеген ақынның әңгімесінен үзінді:

- Тұлпарымды тізгіндеп, шұбатылған қара жолмен жүйткіп келе жатыр едім, бейнет батпанынан шаршап-шалдыққан, қажып-қамыққан шалдың бейнесін байқадым. Көлігімді дереу тоқтатып, жаяу кетіп бара жатқан қартты көлігімнің алдыңғы орындығына жайғастырдым да сапарымды өрі қарай жалғадым. Ақсақалды сөзге тарттым. «Орыс ұлтынан боламын. Қарағандыға кетіп барамын. Жасым тоқсанды жағалады. Жүйткіген сансыз көліктер. Бірде-бірі тоқтамайды. Күніміз не болып барады есі? Адамдар қайырылып мойнын бұрмайды. Қайырымдылық қасиеті қайда? Ірілік көрінбейді. Кісілік сезілмейді. Адамның жүрегі адамға неге езілмейді? Анау адамдар мені мінгізіп алса, машиналарын кірім басып қала ма, қарағым? Аталарымды ертеде, зарлы заманда қазақтар нанын жегізіп, суын ішкізіп, жатар орнын бөлісіп, аман-саулықта алып қалып еді» деп мұңын төкті қария.

Тоқсан деген жас екен, таяққа сүйенетін. Жапан жүзде жалғызсырап күйінетін. Өткен-кеткенді еске түсіріп, жаралы жүрек түйінетін. Зымырандай зымырайды уақыт шырақ. Тоқсанында азаяды бойындағы қуат бірақ. Жасы тоқсанды алқымдаған қарт, қай жерге барып жан сақтайды? Қайткенде де, жер бетінде қайрымды жан иесі туады. Қазыналы қартым, қайғырып қамықпаңыз! Өмір өзенінде түңілуге асықпаңыз! – деп, межелі жеріне жеткізіп қоштасқанын айтады.

Керней ауылының клуб меңгерушілігіне жас маман Қуанышұлы Дәуржан келді. Керней жұрты Қуаныштың ортаға келгеніне қуанып, «Мәдени деңгейіміз, рухани өміріміз бұрынғыдан гөрі көркейе түседі» деп үміттенуде. Бұл балауса жігіттің тырнақалды мәдени шарасын өткізу «Қарттар күніне» деп келді.

Айтбай Жұмағұловтың жас жыршылар сыныбынан келген шәкірттері - Черненко Таня, Бөкенова Іңкәр, Маханова Ақеркелер Бұқар жырау жырларынан жиналған жұртшылыққа жыр-шашуларын тарту етті.

«Қарттар күнінің» ажарын ауылымыздың ақ жаулықты, ақ тілекті әжелері – Шыңғысбаева Оңал, Қасымова Галя, Ойнабекова Қазкен, Көпжасарова Гүлзада, Кикимова Құлпаш ашты. Кимешекті аналарымыз мереке көркін сайыспен қыздырды.

Шара барысында ерекше көзге түскендер құнды сыйлықтармен марапатталып, оларға сый-құрмет көрсетілді.

Жүнісов Қайырбек, Аймағанбетов Қайролла, Әбілқасымов Мартбек, Маханов Әділдердің өнерлері көрермендердің көңілін көкке көтеріп, олардың рухани мұрасын молайтып тастады.

**Мақсұтхан АҚЫШТЕП,
Керней ауылы**

Уважайте старость

Великая Отечественная война у целого поколения украла детство. Нынешние пенсионеры - те самые дети войны, пережившие тяжелейшие годы для нашей страны. Я расскажу о бабушке - Бокатовой Марии Ивановне.

Мария Ивановна - удивительный человек, труженик тыла, рукодельница и долгожительница нашего села. Мария Ивановна в этом году отметила свое 95-летие.

Бокатова Мария Ивановна родилась в 1923 году в Куйбышевской области. Когда началась война, семья жила в поселке Тихоновка Карагандинской области.

Война прошла через каждую семью, через каждую человеческую судьбу, разделила всех советских людей на «фронт» и «тыл».

В годы войны приходилось выполнять любую работу.

Мария Ивановна работала свинаркой, на лошадях обрабатывала поля, была конюхом. Как вспоминает труженик тыла, работали с огоньком, старались выполнять любую работу как можно лучше, внося вклад в общее дело приближения Победы.

Мария Ивановна награждена медалью «За веру и добро», «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.», знаком «Победитель социалистического соревнования 1977 г.».

Сколько тяжких испытаний легло на плечи простых людей, кто-то приближал эту победу на

фронте, а кто-то работал до пота, помогая фронту. И страна выстояла, выдержала, выжила и победила.

Я очень хочу быть похожей на Марию Ивановну, обладать ее человеческими качествами: добротой, терпением, отзывчивостью, бескорыстием, готовностью оказать помощь тем, кто в ней нуждается.

Мы посетили бабушку, помогли по хозяйству. Она очень обрадовалась, что мы ее не забываем.

Мы считаем, что не только 1-го октября, но и каждый день мы должны помогать нашим бабушкам и дедушкам, ведь они нуждаются в нашей заботе. А еще помните, все мы когда-то состаримся и относиться к окружающим нужно так, как вам бы хотелось, чтобы окружающие относились к вам.

**Мария УСОВА,
ученица 8 «Б» класса КГУ
«Новоузенская СОШ»**

Қарттарым - даналарым

Жуырда Жаңаталап ауылы орта мектебінің мәжіліс залында қарттар күніне арналған мерекелік концерт өткізілді. Мерекелік іс-шара ауыл әкімі Амангелдин Темур Күйкешұлының тілегімен басталды. Мерекелік іс-шараға мектеп оқушылары ат салысты. Мектеп оқушылары ән айтып, билеп, өз өнерлерін көрсетті.

Облыстық мәслихат депутаты Еркін Қабайұлы Ахметов қарттар мерекесіне орай ауыл мектебінде дастархан жайып, қарттарға сыйлықтарын табыс

етті. Мерекелік іс-шара соңында ауыл әкімі сөз алып «Ren-milk» сүт өндіруші зауыттың демеушілігімен ұсынылған сыйлықтарды қарттарға

табыс етті.

Үлкенді сыйлау, оларға құрмет көрсету – ата-бабадан келе жатқан салтымыз. Аға ұрпақтың өмірлік тәжірибелері мен ақыл-кеңестері, тәлім-тағалымдарының біз үшін орны бөлек. Себебі, әрқайсының өліміздің өсіп-өркендеуіне қосқан үлесі мен еңбектері ерен. Талай жасты тәрбиелеп, ізбасарлар өсірді. Бүгін, еңбектерінің зейнетін көріп отырған шақта да олар ұрпақтарына игілік пен ізгіліктің, пайым-парасаттың үлгісін танытудан жалыққан емес. «Атаңа не қылсаң, алдыңа сол келеді» деген сөз бар. Жастарымыз ата-анасының тәдірін кеш болмай түссін екен.

Қарттары бар ел - бақытты ел. Сондықтан, ел басына күн туған, қиын-қыстау күндерде халқына сүйеу, жұртына қамқор болатын қарттарымыз қашан да аман болсын.

**Н.АБУЕВ,
Жаңаталап ауылы
әкімі аппаратының
бас маманы**

Жан жылуын сыйлаған жеткіншектер

Ростовка тірек мектебінде үстіміздегі оқу жылында «Жақсылық жаса!» атты акция ұйымдастырылды. Акцияның мақсаты - айналымызды қағаз қалдықтарынан тазартып, ағаштарды сақтап қалуға өз үлесімізді қосу және осыдан түскен қаражатты қайырымдылыққа жұмсау болатын.

Адамзат барда еш уақытта таусылмайтын қор – қоқыс. 100 келі қағаз қалдығын қайта өңдесе, бір ағашты, ал 30 тонна макулатураны кедеге жаратса, бір гектар орманды аман алып қалуға болады. Жасыл желек қорының сақталуы өз кезегінде экологиялық мәселелердің оң шешілуіне септігін тигізетін сөзсіз. Мектебімізде оқушылар директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары А.Жаппарова мен тәлімгер Т.Жанбектің ұйымдастыруымен 1 жыл бойы 660 келі қағаз қалдықтарын жинады. Ол 6-7 ағашты аман сақтап қалады деген сөз. Оқушылар мен ұстаздар қауымы арнайы қағаз қалдықтарын қабылдайтын орындарға тапсырып, түскен қаражатты «Қарттар күні» қар-

саңында қайырымдылыққа жұмсауды жөн көрді.

Ауылымыздағы ең төмен мөлшерде зейнетақы алатын, сонымен қоса жалғыз тұратын Тебаева Галина Семеновнаға «Зеленый патруль» тобының жетекшісі әрі ұйымдастырушысы Е.Рахимова мен «Жас Ұлан» ұйымының оқушылары азық-түлік пен аздаған сыйлықтарын алып, мерекемен құттықтап кіріп шықты.

Ауылымызда тұратын басқа да қарттарымыз назардан тыс қалмады. 5-11 сынып оқушылары мен сынып жетекшілері қарттар күніне орай ауыл ардагерлерін құттықтап, көмек қолдарын ұсынып, аздаған сыйлықтарын табыс етті.

Қайырымдылық – халқымыз-

дың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей кемтар, жетім, қамқорлыққа алынған балалалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанды тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске ат салысу – әрбір адамның азаматтық парызы. Адам өміріндегі ең ізгі істердің бірі – мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жа-

сайды. Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

Елбасы Н.Назарбаев «Мүмкіндігі шектеулі азаматтарымызға көбірек көңіл бөлу керек. Олар үшін Қазақстан кедергісіз аймаққа айналуы тиіс. Бізде ондай адамдарға қамқорлық көрсетілуі тиіс – бұл қоғам алдындағы парызымыз» деп бұл мәселеге қоғам болып ат салысудың маңызына тоқталып, ал-

дымызға үлкен міндеттер қойған болатын. Бүгінгі нарықтық экономика заманында әлеуметтік мәселелердің ішіндегі өзектісі – мүмкіндігі шектеулі жандардың жағдайы. Ростовка тірек мектебінің оқушылары бұл мәселеде де шет қалмады. 2017-2018 оқу жылының түлектері өздерінің мектеп бітіру кештерінен бас тартып, ата-аналарының қолдауымен ауылымыздағы мүмкіндігі шектеулі 3 балаға - Дауленов Сұңқар, Аманкелді Ақансері, Ховдобай Аяулымға, 20 мың теңгеден - жалпы 60 мың теңге көлемінде қайырымдылық көмек көрсетті.

«Жылуы жоқ үйден без, қайырымы жоқ биден без» дегендей, қайырымдылық, адамгершілікті биік ұстап, кісілікті ту етіп, қолдан келген жәрдемін ұсынып, достық пейілдерін танытуға ат салысып жүрген оқушыларымыз бен оларды осындай игі істер жасауға тәрбиелеп отырған ұстаздар қауымына дән ризамыз.

**Марал МАГЛУМ,
Ростовка тірек мектебінің
тәлімгері**

Ұстаз – ұлық емес, ұлы қызмет

«Ұстазды алтын діңгекке теңер едім», - деп ұлы педагог Ы.Алтынсарин айтқандай, әлемдегі барша мамандық иелерін тәрбиелеуші ұлы тұлғалар - ұстаздар қауымының кәсіби мерекесінде ауданымыздың ағарту ісіне белсене атсалысып жүрген Киров орта мектебінің ұстазы Жанара Тащанова жайлы әңгіме өрбітпекпіз.

Білім айдынында тәжірибелі де білімді, өз мамандығының шебері Жанара Тащанова ұстаздықтың ұзақ жолында өзінің айшықты еңбегімен дараланып, әріптестерінің арасында зор құрметке ие. Гибратты ғұмырының 21 жылын болашақ буынды оқыту мен тәрбиелеу ісіне арнап келген Жанара Сәкенқызы шәкірттерінің жанына нұр құя білген аяулы ұстаз.

Қызылжар ауылында дүниеге келіп, өзі қызмет етіп жүрген білім ордасынан мұғалім боламын деген арманмен қанаттанып ұшқан жас қыз Саран қаласындағы «Саран гуманитарлық-техникалық колледжіне» оқуға түседі. Аталған оқу орнын тәмамдаған соң білімін жетілдіру үшін академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетіне оқуға тапсырады. Қыр гүлдей құлпырып өсіп келе жатқан бауыр еті баласының өміріне алаңдаушылықпен қарайтын ана «ауылдағы мектепте ұстаздар жетіспейді, бізге кел, қасымызда бол» деп шақырған соң ана көңілін қалдырғысы келмеген қызы 1997 жылы өзінің ұшқан ұясына орыс сыныптарына бастауыш сынып мұғалімі болып жұмысқа орналасады. «Жас келсе – іске» дегендей, аз ғана уақытта жас маман тәжірибе жинақтап, оқушылардың сүйіктісіне айналып үлгерді.

Еңбек жолын бастаған 18 жастағы өрімдей қыз әрбір үйдің бір-бір еркесін білімге шақыруға өзінің ерекше қырымен келеді. Балалардың сабаққа бармаймын деген тентек қылықтарын мейірімділігімен басқан ұстаздың шәкірттерінің алды бүгінде әр салада білімдерін шыңдауда.

Осылайша жас маман болып жұмысқа орналасқан Жанара Сәкенқызы ұстаздық мамандықтың қыр-сырын жан-жақты меңгеріп, бала психологиясын түсінуде тә-

жірибе жинақтайды. Өзінің туған ауылынан өмірлік серігін тауып, төрт баланың анасы атанады. Бүгінде бастауыш сыныптарда орыс тілі пәнінен сабақ беретін Жанара Сәкенқызы директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары лауазымы дәрежесіне көтерілген.

Орыс тілінде білім алса да, қазақ тілінде еркін сөйлеп, қазақ қызына тән барлық ізгі қасиетті бойына сіңіре білген Жанара Сәкенқызы бұның бәрі үйдегі тәрбиенің арқасы дейді. Ұстаз деген ұлы жолға түскен кейіпкерімізді қарапайымдылығы мен ұқыптылығы, еңбекке деген құштарлығы өзгелерден ерекшелен тұрады. Мектептеп жұмысын ешқандай дүниемен араластырмай, өз ісін ерекше ықыласпен орындайтын ұстаз:

- Пенде болған соң басымыздан түрлі дүниелер өтіп жатады. Өз басым сыртта, отбасыда болған дүниелерді балалар алдында көрсетпеуге тырысамын. Сабаққа кірерде жеке өмірімде болып жатқан бар дүниені есік сыртында қалдырып кетемін. Неге десеміз, сабақ беруде ұстаздың көңіл-күйі оқушыларға тікелей әсер етеді. Біз осы ұлы

жолды таңдай отырып мойнымызға үлкен жауапкершілікті арқаулап отығанымызды білеміз және сол жауапкершілікті қалтқисыз орындауымыз керек,- дейді.

Ұстаз боламын деген бала күнгі арманын шындыққа айналдырған Жанара Сәкенқызы өз ұстаздарын ұмытпай, әлі күнге дейін хабарласып, хал-жағдай сұрасып тұратындығын айтады. Өзінің

қолынан ұшқан шәкірттерінің ешқайсысын ұмытпай, тіпті аты-жөндеріне дейін толық білетіндігін, олар да өзін ұмытпай, әр мерекеді келіп қуанып жатқандығын көргенде, ұстаздық деген мамандықтың ұлылығына көзім жетіп жатады дейді кейіпкеріміз.

«Еліміздің ертеңі бүгінгі жас ұрпақтың қолында, ал жас ұрпақтың тағдыры ұстаздардың қолында», - дейді Елбасы Н.Назарбаев өз сөзінде. Ендеше, өзінің емес, өзгенің бақыты үшін уақытпен санаспай, шәкірттің бойына біліммен қатар тәрбие беруді қолға алып жүрген ұстаздар еңбегі қай уақытта да жоғары бағаланады.

Өз ісімен, сөзімен, жасаған әр қимылы, мінезі, тіпті киген киімі арқылы болашақ өркенге үлгі болатын ұстаздар қауымы әр адамның санасында мәңгілік сақталады. «Ұстаз бақыты – озып туған шәкірті» дегендей, бүгінгі кейіпкерімізге төл мерекесінде еңбегіңіз жанып, білімімен, тәрбиесімен атағы әлемге егілгі болар шәкірттеріңіз көп болсын дейміз.

Б.ЖАКЕШОВА
Д.Торжановтың суреті

Облыстық Бұқар жырау оқулары

Қазан айының 4-і күні Қарағанды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұйымдастыруымен және Бұқар жырау ауданы әкімінің қолдауымен Достық үйінде «Бұқарекен жырлайды» дәстүрлі облыстық ақын-жыршылар сайысы өтті. Бұл шараға облыстық барлық өңірлерінен 80-ге жуық өнерпаздар қатысты.

Осы жылы «Бұқарекен жырлайды» сайысына «Әлемді түгел білсе де» деген жаңа жанр енгізілді. Бұл жанрдың ерекшелігі - өзге ұлт өкілдері Бұқар жырау жырларын өз тілінде және қазақ тілінде орындайды. Шара өте жоғары деңгейде ұйымдастырылды.

«Бұқарекен жырлайды» дәстүрлі облыстық ақын-жыршылар сайысының барысын бағалап, әділ баға берген әділқазы алқасына Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері, жыршы Ерболат Шалдыбеков төрелік етсе, Қарағанды облысы әкімі аппаратының «Қоғамдық келісім»КММ-ның басшысы Ерлан Құсайын, Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері, Бұқар жырау ауданының Құрметті азаматы Мүгүлсім Шибаяева, филология ғылымының магистрі, Е.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің аға оқытушысы Жанайдар Жұмагелдин және ақын Тлеген Әділов қазылық етіп, төрелігін айтты.

Сайыс қорытындысы бойынша «Әлемді түгел білсе де» өзге ұлт арасында өткен жарыста Керней орта мектебінің оқушысы Татьяна Черненко 1-орынды, Қ.Сәтбаев қаласының татар-башқұрт бірлестігінен келген Сабида Шайменова мен облыстық «Ахысқа» орталығы төрағасының орынбасары Зарина Сафарова 2-орынды, армян орталығының қатысушысы Аракся Оганисян, Новоузенка орта мектебінің оқушысы Мених Милана, Шахтинск техникалық колледжінің I курс студенті Стрюкова Анастасия 3-орындарға ие болды.

«Бұқар жырау оқулары» сайысында Бұқар жыраудың 90 өлеңін жатқа оқыған Ростовка мектебінің оқушысы Төлеу Халипа 1-орынды қанжығасына байласа, 2-орын мамандандырылған музыка мектеп-интернатының оқушысы Нұрғиса Қарасарт пен Абай ауданы, Южный кенті №9 мектеп балабақша кешенінің 6-сынып оқушысы Рамазан Жақыповқа бұйырды. Осы байқау бойынша 3-орынды Амангелді мектебінің оқушысы Айым Болтаева, «Дарын» мектебінің оқушысы Аида Сатаева, Нұра ауданынан келген Жандос Бақытұлы иеленді.

«Жыршы-жыраулар» сайысы бойынша 1-орын Мұхтар Әділовке бұйырса, 2-орынды Еркежан Садвакасова, Ұланғасыр Камиев және 3-орынды Тлеубек Жанарыс, Доскей Ботбай, Қайролла Мамеровтер иеленді. Бұл сайысқа әнші-жыршылар Бұқар жырау Қалқаманұлының жыр-толғаулары белгілі бір аспапта (қобыз, домбыра, сырнай) мақамға салып орындады.

«Бұқар жырауша» - мүшәйра үлгісіндегі сайысқа түскен ақындар өз туындысын жыраулар поэзиясы, яғни жыр-толғау үлгісінде жазды. Осы жанр бойынша Берік Наминов 1-орынға лайық деп танылды. Ал 2-орынды Абзал Мақаш, Фариза Бейсенбекова, 3-орынды Ардақ Тойлыбаева, Ермек Бауыржан, Боташ Ноғаева-лар өзара бөлісті.

Өзге қатысушылар арнайы сыйлықтар мен алғыс хаттармен марапатталды.

Айжан МҰРАТХАН,
Бұқар жырау аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бас маманы

Я – учитель и ученик

«Педагоги не могут успешно когото учить, если в это же время усердно не учатся сами», - сказал Али Апишерони.

В работе с детьми главное для меня заключается в том, чтобы ребенок почувствовал: учение – это радость, а не только долг; учением можно заниматься с увлечением, а не по обязанности. Важно, чтобы на уроках дети переживали радость открытия, чтобы у них формировалась вера в свои силы. Поэтому каждый успех ребенка я делаю достоянием всего класса, поддерживаю инициативу и начинания своих ребят, тем самым стараюсь создать ситуацию успеха на уроке.

Урок прошёл отлично, если каждый ученик ушёл с новым открытием для себя, с желанием поделиться этим открытием с друзьями, с родителями.

Моя профессия – это радость общения с детьми. Это моменты счастья, когда я вижу широко раскрытые от удивления детские глаза, вижу благодарность и улыбки на лицах учеников.

Современный учитель это: учитель - наставник, учитель - мудрый собеседник, учитель – мастер. Учитель «новой школы» должен быть мобильным, идущим в ногу со временем, восприимчивым ко всему новому, способным к научному поиску и умеющим повести за собой. Это, непременно, успешная личность.

Учитель в современном мире - тот же ученик. Пока он осваивает новые методики, внедряет инновации и изучает литературу - он учится сам.

Считаю, что учитель должен не только отдавать знания ученикам, но и уметь учиться и стремиться к профессиональному росту.

Г.РЫСБЕКОВА,
учитель начальных классов
Байкадамской СШ

Ардақты ұстазым

Ұстазым... Жарқын жүзді, мейірімді мол, қашан да қамқор, қайырымды, жаны жомарт, жанашыр жан.

Сөзі маржан, үні ән болып естіледі. Бойынан жылулықтың лебі сезіледі, жанынан шуақ нұры тарайды. Ұстазым көктем гүлдей өзіне баурайды, жаздай жаны жайсаң, күздей берері мол берекелі, қыстай берік, күшті. Менің үлгі алар тау тұлғам. Сондықтан көңілімнің қақ төрінен орын алған ұстазым мен үшін аяулы да, ардақты.

Мен үшін ұстазым - күн. Ал мен жердегі гүлімін. Шашылған шуағынан қуат алып өсемін. Мен үшін ұстазым - ай. Сәулесін түсіріп, адастырмай тура жолды көрсетеді. Мен үшін ұстазым - бұлақ. Сарқылмайтын ақылы мен таусылмайтын білімі - рухани азығым. Мен үшін ұстазым - биік тау. Өмірдің ызғары мен дауылынан қорғануды үйретеді. Мен үшін ұстазым - қайың ағашы. Сырт кел-

беті нәзік, сезімтал болып көрінгенмен, қиындықта мойымай, үлкен жауапкершіліктерге тік тұрып жауап береді. Әл-Фарабидің сөзімен айтқанда: «Ұстаз құдды жұрт айтатын, тамшысымен тас тесетін су сияқты». Ұстазымның ерен еңбегі өлшеусіз қымбат екенін түсінемін.

Осылайша ұстазымды табиғаттың ең мықты жаратылысына, ерекше құбылысына балаймын. Күн сайын қаншама шәкіртті қанатының астына алып баулиды, қанаттандырады. Талайдың адам болуына қызмет етіп келеді. Жетектеп жүріп жетілдіріп, түрлендіріп түлетеді. Тіпті адам жанының зергері дерсің. Сондықтан ұстазым - адал, рақымды, дана, ақылды, қайратты, төзімді, ыстық ықыласты.

Табиғатынан осындай қасиеттерге ие жанды менің болашағымның бағдаршамы деп білемін.

Альбина АМАНГЕЛДІ,
Ынтымақ негізгі мектебінің 6-сынып оқушысы

Еңбек етсең ерінбей...

Елбасының бастамасымен елімізде кәсіпкерлік саласы кең өріс алуда. Бүгінде ауданымыз төңірегінде сүйікті ісін дөңгелетіп, игілігін көріп отырған кәсіпкерлер саны жылдан-жылға көбеюде. «Маңдайы терлемегеннің қазаны қайнамайды» деген қағиданы ұстанатын біздің бүгінгі кейіпкеріміз Серік Қалдыбаев ата кәсібін жалғастырушылардың бірі. Кәсіпкерлік саласында белсенді болып табылатын Ростовка ауылдық округіне қарасты Қызылжар ауылында өз кәсібін дөңгелетіп отырған Серік Қалдыбаев ағамыз екі қолға бір күрек таппай жүрген жандарға үлгі болады десек артық айтпағанымыз болар. 2000 жылы «Дәріжан С» атауымен өз шаруа қожалығын ашқан Серік ағамыз бұл салада тәжірибесі мол екендігін айтады. Кішкентайынан малды ауылда өсіп, кейіннен совхозда бас зоотехник болып жұмыс істеген кейіпкеріміз мал шаруашылығының қыр-сырын білгендіктен, өз кәсібін ашуға еш қиындық әкелген жоқ дейді. Совхоз бен колхоздар ыдыраған жылдары пайға қалған баз ғимараттарын бұзып, сатуға жіберіп жатса, Серік аға көп жылдар бой сақтап, күзетші қойып жүріп үш ғимаратты аман алып қалған көрінеді. Қазіргі таңда сол үш ғимараттың біреуі қойма ретінде, қалған екеуі мал бордақылауда қолданып отыр.

Шаруашылығының басын ата кәсібі - мал шаруашылығынан бастап, оны әрі қарай жетілдіру мақсатында 2014 жылы «Сыбаға» бағдарламасымен мал басын көбейтеді. Оның ішінде қазақтың қызыл бас сиырын өсіруді қолға алады. 508 гектар жер алып, оның 230 гектарын егістік ретінде қолданып, қалғанын жайылым қылады. Алғашқы жылдары егін егіп, шөп салады. Қазіргі уақытта 2700 гектар жері бар шаруашылық-

артық мал басы болса, бүгінде 50-ден аса қара мал, 30 жылқы, 40-тан аса қой қалды. Алдағы уақытта мал санын өсіру ойда жүр. Басқа ауылдық округтер аумағында жайылым жерлерім бар. Сол жерлерде мал басын өсіруді ойға алып жүрмін, - дейді ол. Онымен қоса 15-тен аса сауын сиырдан алынатын сүт өнімін тапсырып отырамын, - дейді Серік Қалдыбаев.

Шаруашылықтың бар ауыр жұмысын мойнына арқалап, дөңгелетіп отырған Серік ағамыздың кіші ұлы Ринат көрінеді. Таңның атысы, кештің батысы дамыл көрмей, әке нұсқаулығымен бар жұмысты тап-тұйнақтай орындауға еті үйренген бұл жігіттің шаруашылық ісін сүйісініп орындауы көз қуантарлық. Ал, күнделікті шаруадан бөлек, қағаз жұмыстарына келгенде тұла бойы тұңғышы Дамир өз көмегін көрсетеді дейді кейіпкеріміз.

тың 104 гектарына егін, 230 гектарына шөп, 104 гектарына арпа егіп, былтырғы жылғы қарағанда жақсы өнімге қол жеткізіп отырған көрінеді.

Несиеге техникасын сайлап алған шаруашылық қысқы мал азығын дайындау науқанын қарқынды бастап кеткен екен. Шөп шабуды алғашқылар қатарына қойып, бүгінде күздің жауына қалдырмай дер кезінде жинап, артылғаны басқа ауылдық округтерде емес, өз ауылының ішінде сатылып кеткендігін айтады. Ал уақытылы орақ салу және барлық технологиялардың сақталуы арқасында шаруа қожалығының қоймасына 19 центнерге жуық арпа өнімі жиналған.

Ізінше алқаптағы сабанды толығымен жинап алуға көшкен шаруашылықтың бүгінгі жай-күйі осындай. Әр істің ыңғайын бес саусақтай білетін Серік ағамыздың қоймасындағы тау-теңіздей болып үйілген арпа дақылы көз қызықтырады. Қақаған қыста малға қажетті арпа өніміне шаруашылығы қайнап жатқан ауыл ішінде сұраныс көп.

- Биылғы жылы мал санын азайтып отырмын. Оған себеп - ауылымыздағы шаруа қожалықтарында мал саны артып, жайылым жері азайды. Бұған дейін 150-180-нен

Шаруашылығымды өрістетем деп алған несиелерінің алдыңғысын толығымен төлеп болған соң, мал қораларын жөнге келтіру жұмыстарын қолға алмақ ойы бар кейіпкеріміздің айтуынша несиеге алып отырған техникалары өзін-өзі ақтап отырған көрінеді.

- Бүгінде ауылшаруашылығы саласына жастарымыздың қызығушылығы жоғары. Мемлекет тарапынан да қажетті көмек көрсетілуде. Соны пайдаланып өз ісін өрбітіп отырғандар баршылық. Десек те, кейбір жастарымыз еріншектік, жалқаулық сынды жаман қылықтардан арыла алмай келеді. Өз кәсібін ашып, бірден жоғары өрлеп кетпесі белгілі емес пе? Талмай еңбек ету керек.

Сол кезде ғана маңдай термен келген жеңістің қаншалықты тәтті екендігін ұғасың, - дейді С.Қалдыбаев.

Өзінің өмірлік тәжірибесінен алған өнегесін артынан ерген жас өркенге жеткізуге тырысып, өз кәсібін ашамын деушілерге қолдауын көрсетіп жүрген біздің бүгінгі кейіпкерімізбен «еңбегіңіздің жемісін көріңіз» деген ізгі тілекпен қоштастық.

Б.ЖАКЕШОВА
Д.Торжановтың суреті: егістік даласында.

Ұстазымыз үздіктер қатарында

Ботақара кенті балалар өнер мектебінің директоры Бауыржан Ермухамбетов ұстаздар күні қарсаңында Қарағанды қаласының кеншілер сарайында өткен салтанатты шарада балаларға сіңірген өнері мен тәрбиесі үшін «Қосымша білім беру мекемесінің үздік педагогі» номинациясы бойынша 500 мың теңге сыйақымен марапатталды.

Жерлесімізге зор денсаулық, отбасына амандық, өнерге құштар шәкірттерінің көп болуына тілек білдіреміз. Болашақта да үлкен жетістіктерге қол жеткізе беріңіз!

Қ.АХМЕТОВА
Д.Торжановтың суреті

Поздравляем

Виталий Жауров – дипломант вокального фестиваля «Золотой голос России»

Житель с.Центральное Виталий Жауров стал дипломантом первой степени XV международного вокального фестиваля «Золотой голос России».

Виталий Жауров является певцом творческого объединения «Карагандинский театр эстрады». На прошедшем в Москве фестивале он выступал с песней Эмина Агаларова «Начистоту».

Участниками фестиваля стали 100 вокалистов в двух возрастных категориях.

Вокальные данные оценивали именитые члены жюри, среди которых Согдиана, Юлия Михальчук, Алексей Глызин, Брендон Стоун, лидер группы «Пиллигрим» Андрей Ковалев и др.

- Я очень рад, что попал на этот конкурс. Все конкурсанты очень талантливы. Выйдя на сцену, я постарался выложиться на сто процентов. Спасибо жюри, что отметили меня и, самое главное, я понимаю, что надо работать и работать над собой, - говорит Виталий.

Мы рады успеху нашего земляка, желаем ему и дальше покорять вершины музыкального олимпа.

Подготовила **Н.АБИКЕЕВА**

Құтқарушы – қызмет емес, парыз

Табиғи, өндірістік апаттарда, басқа да адам өміріне қауіп төндіретін кез-келген жағдайда көмек қолын созуға дайын тұратын құтқарушылар қызметінің мәртебесі биік. Жыл он екі айда ел игілігіне қызмет ететін құтқарушыларымыз күнделікті қызметінде тәуекелге қадамдар жасап, мыңдаған адамның өмірін сақтап қалады.

Жыл сайын қазан айында аталып өтетін құтқарушылар қауымының төл мерекесінде өзгешенің өмірін сақтау үшін өз жанын шүберекке түйіп жүрген азаматтарымыздың атқарып жүрген қызметтері мен ерліктерін мадақтамақпыз.

Бүгінде ауданымыз төңірегінде өз кәсіби деңгейі мен шеберліктерін арттырып, қызметтік міндеттерін мұлтсіз орындап жүрген құтқарушылар қауымының атқарып жүрген еңбегі халық тарапынан жоғары бағаланып жүргендігін айта кеткіміз келеді. «Бәле аяқ астынан» демекші, кез-келген мерзімде сақадай дайындықта жүретін бұл сала мамандарының жұмысы жыл он екі ай тоқтаусыз жүріп жатады. Адам өмірінің Алладан кейінгі сақшысы болып жүрген құтқарушылар қауымы төтенше жағдайларда құтқарушы қызметін атқарып қана қоймай, апатты оқиғалардың алдын алуға бағытталған түсіндіру, халықпен кездесу, ақпараттық үнпарақшаларын тарату жұмыстарын атқарып жатады.

Аудан төңірегіндегі тұрғындардың тыныштығын қорғауда төтенше жағдайлар бөлімі мен Ботақара, Қушоқы, Ф.Мұстафин кенттеріндегі өрт сөндіру бөлімдерінің құтқару жасағында 75 қызметкер қалтқысыз жұмыс атқаруда.

- Төтенше жағдайлар қызметі жылдың төрт мезгіліне де сақадай-сай отырады. Жаз айындағы суға түсу маусымы мен дала өрттерінің алдын алу шаралары аяқталып жатса, күздің қара суығында жеке тұрғын үй секторларында от жағу маусымы басталады. Бүгінде от жағу маусымының алдын алу шаралары жүргізіліп, құтқарушы қызметкерлеріміз үй-үйді аралап тексеріс, ақпараттық үнпарақшаларын таратуда, - дейді аудандық төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы, азаматтық қорғау полковнигі Нұрмұхамед Серікұлы Интуев.

Халықпен жасалған тыңғылықты жұмыс нәтижесінде бүгінгі таңда тұрғындардың төтенше жағдайлар ережесіне деген сауаттылығы жоғары. Соның дәлеліндей, ағымдағы жылдың 9 айлық көрсеткіші бойынша ауданымыз төңірегінде

60 өрт оқиғасы тіркелген, бұл өткен жылға қарағанда 25 пайызға төмен. Ал дала өрттерінің биылғы жылы көп болмағандығын білеміз. Бұл дегеніміз - жер иеліктері бар шаруа қожалықтарының төтенше жағдайлар бөлімі тарапынан түсіп жататын ақпараттарды қарасыз қалдырмай, сақтық шараларын қолға алуының көрсеткіші. Сонымен қатар, ағымдағы жылы Ростовка, Центральный ауылдық округтерінде өрт сөндіру бекеттері ашылып, гараж, екі өрт сөндіру техникасы мен су көлігімен қамтылды.

Бұқарамен жасалған жұмыс тиімділігінің көрсеткішіндей биылғы жылы ауданымыз бойынша балалардың суға кету

оқиғасы тіркелмеген. Тілсіз жаудың бірі - суға кету қауіпін алдын-ала ескертіп, дабыл қағатын төтенше жағдайлар бөлімі жазғы демалыстарда атаналармен тыңғылықты жұмыс жасап, «Қауіпсіз жаз» акциясы аясында лагерлерде балаларға лекциялар оқып, үнпарақшалар таратады.

Күн суып, пеш жағылған кезде төтенше жағдайлар бөлімінің мамандары жұмыстарының бағытын үй-үйді аралап пеш мұржалары мен құдықтарын тексеруге арнайды. Осындай тексерістердің кезінде жөндеу жұмыстарынан кейін пештің мұржасының жоқ екендігін

аңғармастан от жағып отырған үйдің үстінен түсіп, улы газ түтінімен улану қауіпінің алдын алып, бүтіндей екі отбасының өмірін аман алып қалады. Ал қыстың қытымыр мінезінің салдарынан жолда қалып, желі жерге жете алмаған көпші-

етсе мониторинг, түсіндіру, керекті техникаларының жарамдылығын тексеріп, әбірге түсіп жататын бұл бөлімде кез-келген сәтке сақадай дайын тұру басты міндеттердің біріне жатады. Сонымен қоса тұрғындарды төтенше жағдайлар

қайсарлығының, табандылығының алдында басымды иіп, оларды әрқашан мақтап жүреміз, - дейді Мақпал.

Өз саласының қатал тәртібіне қарамастан, қыз балаға тән нәзіктігі мен биязылығын жоғалтпай, ерлермен иық тірестіріп, тәуліктің қай мезгілінде де саласына деген қабілеттілігін көрсетіп жүрген Мақпал осы салада өрі қарай өз қызметімді жалғастырсам дейді.

Ботақара кентіндегі өрт сөндіру бөлімінде қызмет атқарып жүрген жас маман, қызметке тұрғанына небәрі төрт ай болған Ұлан Жанатов атаулы саланың маманы болуды бала күнінен армандаған екен. Шешенқара ауылының тумасы Ұлан бала күнгі арманына жету жолында 9-сыныптан соң теміржол мамандығына оқып жүріп, Көкшетау техникалық университетіне оқуға тапсырады. Конкурстан өте алмай қалған жас жігіт өрт сөндіру бөліміне әскери билетпен жұмысқа орналасуға болады дегенді естіп, азаматтық борышын атқаруға аттанады.

Мектепте оқып жүргенімде көрші үйден өрт шығады, сол үйде тұратын менің сыныптасым сыртқа шыға алмай, өрт арасында қалып қояды. Сол кезде өзім қызмет атқарып жүрген өрт сөндіру бөлімі көмекке келіп, адам өмірін сақтап қалады. Осының бәрін сырттан бақылап жүрген менде осы салаға деген қызығушылық пайда болды, - дейді Ұлан Жанатов.

Жұмысқа шыққан уақыттан бастап бірнеше өрттің алдын алып, адам өмірін сақтап қалуға өз үлесін қосқан жігіт алғашқы болған өртті есіне алды.

- Ботақара кентінде бір бөлмелі пәтерде телевизордан өрт шықты деген дабыл келіп түседі бізге. Түскен дабыл дер кезінде қабылданып, жұмыс жасалды. Есіктер ашылмай қалған сәбептен көрші пәтерлердегі балаларды терезе арқылы сыртқа шығарып, өлімнің алдын алдық, - дейді.

Осы салада өз қызметін жалғастырып, білімін жетілдіруді мақсат етіп жүрген Ұлан өз кәсібіннің қаншалықты маңызды екендігін түсінеді. Және де осы саланың қызметкері атанғандығын мақтаныш көретіндігін айтты.

Өз қызметтік міндеттерін орындауда адам өмірін сақтап қалып, жас өркенге үлгі болып жүрген біздің бүгінгі қаһармандарымыздың атқарып отырған еңбектері әрқашанда зор құрмет пен мадаққа лайық.

Б.ЖАКЕШОВА
Д.Торжановтың суреттерінде: кезекті талқылау; оқу жаттығулары.

Еңбек жолындағы ардагерлер

Аудандық орталық модельді кітапхана және балалар кітапханасының ұйымдастыруымен қыркүйек айының соңғы жексенбісінде Еңбек күні мен Қарттар күніне арналған мерекелік кеш өтті. Кешімізге кітапхананың тұрақты оқырмандары Қанағат Жұмасhev пен Рахымжан Бейсенов аталарымыз шақырылып, тамаша кештің куәсі болдық. Қонақтармен қатар мерекелік іс-шараға №1 қазақ орта тірек мектебінің 10-сынып оқушылары қатысты.

Халқымыз қашанда дария көңіл, кең кеуде қарттарымен мақтана білген. Ақ сақалды аталарымыз бен ақ жаулықты аналарымызды қадірлегені соншалық, ақ киізге орап, төбелеріне көтерген екен. Бүгінде біздің аталарымыз бен аналарымыз да сондай құрметтен кенде емес. Орны – төр, қатары – алдыңғы сапта.

Үлкенді сыйлау, оларға құр-

мет көрсету – ата-бабадан келе жатқан салтымыз. Сіздердің өмірлік тәжірибелеріңіз бен ақыл-кеңестеріңіз, тәлім-тағылымдарыңыздың орны бөлек. Себебі, сіздердің еліміздің өсіп-өркендеуіне қосқан үлестеріңіз бен еңбектеріңіз ерен. Талай жасты тәрбиелеп, ізбасарларыңызды өсірдіңіздер. Бүгін, еңбектеріңіздің зейнетін көріп отырған шақта да сіздер ұрпақ-

тарыңызға игілік пен ізгіліктің, пайым-парасаттың үлгісін танытудан жалыққан емессіздер.

Қонақтарға «Қарттарым - асыл қазынам» атты құттықтау бейнеролигі, еңбек ардагерлеріне арналған «Еңбек жолындағы ардагерлер» видеобейнесі көрсетіліп, «Әуенді тап» музыкалық конкурсы ойнатылды. «Зерде» бейнеомобильді тобының мүшелері қонақтарға 10-15 секунд әуен ойнатып, берілген уақыт ішінде әуенді тапқан ойыншыға талон беріліп, ойын соңында көп талон иелері ойынның жеңімпазы болып есептелді. Қорытынды нәтиже бойынша конкурс жеңімпаздары Д.Шабатаева, Ш.Болатова, А.Есенбекова кітапхана атынан естелік сыйлықтарға ие болды.

Кешімізді «Зерде» бейнеомобиль тобының мүшелері жалғап, «Жолың болсын, жолаушы», «Шалқыма» және «Арыс жағасында» өлеңдерін

тарту етті.

Сонымен қатар 10-сынып оқушысы, аудан, облыстық мәнгерлеп оқу конкурстарының жеңімпазы А.Машрапова қарттарымызға Бұқар жырау Қалқамұлының «Он бір тілек» өлеңін арнады.

Іс-шара басында аға кітапханашысы Е.Смағұлова «Еңбек жолындағы ардагерлер» кітапкермесіне шолу жасады. Керме кітапхана қорындағы материалдармен ардагерлер кеңесінен алынған құжаттамалар, «Ардагерлер алдыңғы сапта», «Ақсақалдар – туған елдің тірегі», «Ветераны всегда в строю» және «Глечом к плечу в одном строю» кітаптары мен кітапхана қызметкерлері жасаған жаднамалар, кітапшалар мен бүкте-мелермен толықтырылды.

Сонымен қатар, Еңбек күніне арналған ақпарат берілді. Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 22 қарашадағы №698 Жарлығы-

мен Қазақстанда «Еңбек күні» мерекесі белгіленді, ол қыркүйек айының соңғы жексенбісінде атап өтіледі. 2013 жылы Еңбек күні бірінші рет мерекеленген, оның негізгі мақсаттары – мемлекет басшысының Жалпыхан ортақ Еңбек Қоғамын құру туралы идеяларының шеңберінде өнімді еңбекке ынталандыру, жастар арасында жұмысшы кәсіптерін насихаттау мен жұмысшы әулеттерінің көпжылдық дәстүрлерін нығайту болып табылады.

Кешіміздің соңында Қанағат ата мен Рахымжан ата ризашылықтарын айтып, баталарын берді. Кітапхана қызметкерлері атынан құрметті қонақтарымызға мерекеге арналған сыйлықтар табысталды.

Индира АСҚАРОВА,
аудандық орталық модельді кітапханасының оқу залының аға кітапханашысы

Бұқар жырау аудандық әкімдігінің
Қаулысы
Қауымдық сервитут
белгілеу туралы

Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы Жер кодексіне, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы», 2012 жылғы 22 маусымдағы «Магистральдық құбыр туралы» Заңдарына сәйкес, Бұқар жырау ауданы әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Осы қаулының қосымшасына сәйкес, тарату газ құбырының құрлысы үшін, жеке меншік иелерінен және жер пайдаланушылардан жер учаскелерін алып қоймастан, мерзімі 5 (бес) жылға қауымдық сервитут белгіленсін.
- «Теміртау қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары, құрылыс және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесі (келісім бойынша) жер учаскелерінің жеке меншік иелеріне және жер пайдаланушыларға шығындарды толық көлемде өтесін, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес тараптар келісімімен шығындар көлемі және олардың өтемақы тәртібі анықталсын.
- «Бұқар жырау ауданының жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен белгіленген тәртіппен:
  - Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялауға осы қаулының жолдануын қамтамасыз етсін;
  - Бұқар жырау ауданы әкімдігінің интернет-ресурсында осы қаулының орналастырылуын қамтамасыз етілсін;
  - осы қаулыдан туындайтын, өзге де шаралар қолданылсын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Бұқар жырау ауданы әкімінің орынбасары Арман Шалиевич Дардақовқа жүктелсін.
- Осы қаулы әділет органдарында мемлекеттік тіркеуден өткен күнінен бастап күшіне енеді және алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Ш.МАМАЛИНОВ,
аудан әкімі

Бұқар жырау аудан әкімдігінің
2018 жылғы «__» _____ қаулысына қосымша

№ п/п	Жеке меншік иесінің және жер пайдаланушының атаулары	Қауымдық сервитут белгілеу көлемі, гектар
1	«Life-Aktiv» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	10,4
2	Құдабаев Айхамбай Құлжанович	11,6
3	«Фермер» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	0,5756
4	Барлығы	22,5756

Проект

Постановление
акимата Бухар-Жырауского района
Об установлении
публичного сервитута

В соответствии с Земельным кодексом Республики Казахстан от 20 июня 2003 года, Законами Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», от 22 июня 2012 года «О магистральном трубопроводе», акимат Бухар-Жырауского района **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

- Установить публичный сервитут сроком на 5 (пять) лет, без изъятия земельных участков у собственников и землепользователей, для строительства распределительного газопровода, согласно приложению к настоящему постановлению.
- Государственному учреждению «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог, строительства и жилищной инспекции города Темиртау» (по согласованию) возместить убытки собственникам земельных участков и землепользователям в полном объеме, размер убытков и порядок их компенсации определить соглашением сторон в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан.
- Государственному учреждению «Отдел земельных отношений Бухар-Жырауского района» в порядке, установленном законодательными актами Республики Казахстан:
  - обеспечить направление настоящего постановления на официальное опубликование в Эталонный контрольный банк нормативных правовых актов Республики Казахстан;
  - обеспечить размещение настоящего постановления на интернет-ресурсе акимата Бухар-Жырауского района;
  - принять иные меры, вытекающие из настоящего постановления.
  - Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя акима Бухар-Жырауского района Дардакова Армана Шалиевича.
  - Настоящее постановление вступает в силу со дня государственной регистрации в органах юстиции и вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Ш.Мамалинов,
аким района

Приложение к постановлению акимата
Бухар-Жырауского района
от «__» _____ 2018 года
№__

№ п/п	Наименование собственника и землепользователя	Площадь установления публичного сервитута, гектар
1	Товарищество с ограниченной ответственностью «Life-Aktiv»	10,4
2	Құдабаев Айхамбай Құлжанович	11,6
3	Товарищество с ограниченной ответственностью «Фермер»	0,5756
4	Всего	22,5756

Электронды үкімет
– тиімді қызмет

Мемлекет басшысы Н.Назарбаевтың 10-қаңтардағы «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Жолдауында мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің интеграциясы «Бір тере» қағидаты бойынша жекелеген мемлекеттік қызмет көрсетуден кешенді қызмет көрсетуге көшуге мүмкіндік беретіні маңызды бағыттардың бірі болып айқындалған.

Біз жеңіл және ыңғайлы тәсілмен, қазіргі заманауи технологияларды белсенді қолдана отырып, қарым-қатынас жасайтын ақпараттық деугіге әлдеқашан жеттік. Қоғаммен бірге мемлекеттік билік органдары да өзгерді, себебі олардың міндеті - халықтың талаптарын қанағаттандыру, мемлекеттің халықпен қарым-қатынасы барлық деңгейде орындалуда. Мемлекет – азаматтар, мемлекет – бизнес және мемлекет – мемлекет, ал қызмет көрсету мүмкіндігінше бір жерде, бірыңғай электрондық порталда – электронды үкімет порталында беріледі.

Қазіргі таңда Қазақстанда электрондық үкіметтің нормативтік-құқықтық базасы, сәулеті мен инфрақұрылымы қалыптасқан. Электрондық үкімет барлық қажетті деректік ақпараттармен, базалық компоненттермен, мемлекеттік және ведомстволарлық шлюздермен құрастырылған. Ақпараттық жүйелердің ықпалдасуы арқасында электрондық үкімет әрбір азаматқа қолжетімді.

«Электрондық үкімет» веб-порталы – нормативтік құқықтық базаны қоса алғанда, бүкіл шоғырландырылған үкіметтік ақпаратқа және электрондық нысанда көрсетілетін мемлекеттік қызметтерге, табиғи монополиялар субъектілерінің желілеріне қосуға техникалық шарттарды беру жөніндегі қызметтерге және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің қызметтеріне қол жеткізудің бірыңғай терезесі болатын ақпараттық жүйе болып табылады.

«Электрондық үкімет» порталында қызмет алу басымдылықтарының қатарына уақыт үнемдеу, кезектің болмауы, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің азаюы, мемлекеттік деректер базасына сұранымдар жасау есебінен қажетті құжаттар санының қысқаруы, әрі ең бастысы – барлық қызметтер онлайн, яғни кез келген уақытта қолжетімді екенін атап айтуға болады.

Электрондық үкімет арқылы жұмыс жасау халықтың мемлекеттік органдарға жүгінуін оңайлата отырып, мемлекеттік органдардың адамдар мен ұйымдарға көрсететін мемлекеттік қызметтері сапасын жақсартып, құжаттар санын қысқартты. Мемлекеттік органдар қызметі бойынша дерек қорларына қатынасуды

қамтамасыз ету және болашақта әкімшілік жүйе жетістіктерін есепке ала отырып, құрамы жағынан оңтайлы да тиімді мемлекеттік аппарат жасауға бағытталған. Электронды үкімет қарапайым халық үшін тиімді әрі қолжетімді.

Портал көмегі арқылы мемлекеттік органдарға жүгінбей-ақ күнделікті мыңдаған мәселелерді шешуге болады - мекенжайлық анықтама, баланы балабақшаға кезекке қою, жеке тұлғаның жылжымайтын мүлкінің жоқ (бар) екендігі жайлы анықтама алу, зейнетақы аударымдары туралы жазба алу және т.б. Ерекше жағдайларға арналған қызметтер де бар - www.egov.kz арқылы некені тіркеуге өтініш беруге немесе бала тууды тіркеу қызметін пайдалануға болады (2018 жылдың басынан бастап қызмет алушылардың анықтамаларды алу үшін «Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясына баруын қажет етпейтіндей етіп, «электрондық үкімет» веб-порталында қызмет алушының СМС келісімі бойынша үшінші тұлғаның анықтамалар алу сервисі іске қосылды). Әрбір пайдаланушы өзіне қажетті қызметті таба алады. Жүргізушілер жол қозғалысы ережелерін бұзғаны үшін айыппұл төлей алады, ата-аналар балаларын білім беру мекемелеріне бере алады, ал кәсіпкерлер өз бизнесін тіркей немесе салық төлей алады, сонымен қатар қандай да бір қызметті қалай алуға болатынын біле алады. Ең бастысы электрондық қолтаңбаның болғаны.

Электрондық үкімет азаматтарға мемлекетпен қарым-қатынас жасауды және мемлекеттік қызметтерге қатынаудың орналасқан орны, жыл мезгіліне тәуелсіз, тәулігіне 24 сағат, аптасына 7 күн бойы қамтамасыз етіп отырады. Мемлекеттік мекемелер көрсететін барлық қызметтердің тізімі мен сипаттамасы, нормативтік-құқықтық ақпарат, азаматтардың билікпен, түрлі әлеуметтік қызметтермен, комитеттермен және ведомстволармен ашық, әрі кез-келген уақытта бөріне де, өркіміге де қолжетімді.

Сондықтан әрбіріміз бүгінгі күннің оңтайлы жетістіктерін іс жүзінде пайдаланып, қолдануда белсенділік танытайық.
Г.МЕДЕУОВА

Сыбайлас

жемқорлықпен күрес

Әлемдегі барлық елдерде сыбайлас жемқорлық теріс құбылыс ретінде таныс.

Сыбайлас жемқорлық көріністері төмен деңгейге жеткен мемлекеттер ғана, шынайы экономикалық гүлденуге жететіндігі белгілі. Сыбайлас жемқорлық қоғамның барлық салаларына: экономиканың, әлеуметтік саланың, саясаттың ыдырауына ықпал етеді, ал ол құбылыстан туындайтын теріс салдары қоғамның прогресивті, үдемелі дамуына ұлттық қауіпсіздік мүдделеріне нақты қауіп келтіреді.

Пара алуды ғана сыбайлас жемқорлық деп түсіну қате болар еді, бұл қылмыстың тек бір түрі. Бүгінгі таңда сыбайлас жемқорлық – бұл заңдарды айналып өтіп материалды және заңды артықшылықтарды өзінің мүддесіне пайдалану.

Сыбайлас жемқорлық – бұл мемлекеттік функцияларды жеке мүддеге пайдалану, әдетте бұл қоғам мүддесіне, мемлекеттің ұлттық қауіпсіздік мүддесіне қайшы келеді. Дамудың жаңғырту сатысындағы елдерде сыбайлас жемқорлық жоғары болады. Қазақстан қазір жай ғана жаңғырту емес, қоғамдық, мемлекеттік және экономикалық қалыптардың түбегейлі өзгеруін өткеріп жатыр. Қазақстан үшін сыбайлас жемқорлықты жеңу мемлекеттік саясаттың басты бағыттарының бірі болып табылады, оның басындығы мемлекет басшысымен нақты белгіленген.

Бюрократияны және қызмет алуға жүгінушілердің «тездету» жолдарын іздеу қажеттілігін болдырмау мақсатында мемлекеттік қызметтердің орындалу мерзімдерін сақтау; электрондық қызметтердің санын ұлғайту жолымен мемлекеттік органдардың жұмыскерлерінің қызмет алушылармен байланыстарын минимизациялау; азаматтарға қызмет көрсету бойынша заманға сай ақпаратты қабылдау және өңдеу орталықтарын құру және дамыту; мемлекеттік қызметшілердің жалақыларын арттыру және сыйлықақы беру ікемді жүйесін әзірлеу, еңбек шарттарын жетілдіру сыбайлас жемқорлықпен күресудің негізгі бағыттары болып табылады.

Өзара сенім, жауапкершілік пен серіктестік негізінде мемлекет пен қоғам және бизнестің топтастырылуы, қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетаным мен құқықтық сана қалыптастыру біздің елімізде жемқорлық сияқты әлеуметтік зұлымдықты жоюға мүмкіндік береді.

А.БАЯНДИН,
Бұқар жырау аудандық әділет басқармасының бас маманы

Қариялар абыз баба басында

Әрбір арайлап атқан ақ т а ң д а р адамдарға

қуаныш әкеледі. Өткен аптаның қасиетті жұмасында Бұқар бабамыздың кесенесіне ауданымыздың алтын қоры - ақ жаулықты аналар мен шежіре даналар - ақсақалдарымыз сапар шеккен болатын.

Аға ұрпақ - Отанды, туған жерді, тіліміз бен дінімізді, алтын бесікті, отбасын - әрқашанда да үлкен құндылық санаған. Осылардың жолында қажет болса өмірін де құрбан еткен. Ел дамуына өздерінің барлық күші мен жігерін арнаған олардың еңбектері үшін біздер алғыс айтып, әрқашанда басымызды игеніміз абзал.

- Дария көңілді қарияларымызды баба басына апарып, саяхаттату жөнінде ең алғаш аудан әкімінің орынбасары Айғаным Ақпанова айтқан болатын. Біз - аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі, аудандық ардагерлер кеңесі, кент әкімі аппараты ұжымы бұл идеяны құптап, қарттарымызға төл мерекелеріне орай шағын мереке сыйлауды жөн деп таптық. Жолаушы болып баратын зейнеткерлеріміздің тізімі жасалып, ола-

Самайлары ақ қыраумен боялған, беттеріне әжімдер жол салған аталар мен әжелер бүгінде зейнет демалысында, немере-шөбере тәрбиесіне белсене атсалысып жүрген жандар. Өрбіткен ұрпақтары оларды бағалайды, үнемі сый мен құрметке бөлеп жүреді. Бұл күні аға ұрпақ кесене басына дұға бағыштады, құрбандыққа мал шалды, мұражайды аралады, ондағы қойылған әдебиетпен танысты, ондағы реттілік пен тазалыққа таңдай қақты. Бір-бірімен сұхбат құрып, арқа-жарқа болды.

Кесене басына адамдар түрлі жағдайлармен келеді. Ондағы үйде тағамдарын әзірлеп, намазға жығылады, тілек тілейді. Бала тілегендер балалы болады, денсаулық сұрағандар ауруынан жазылады. Мұражайдағы тілек дәптерінде сан түрлі жағдаймен келген адамдардың тілектері жазылған. Осыдан-ақ бабамызға деген үлкен құрметті, аруағына деген тағзымның қаншалықты үлкендігін көреміз.

Осындағы адамдарға зыр жүгіріп, ізет көрсеткен, оларға ата-аналарындай қарап, жылуларын төккен қызметкерлер - Гүлжан Абжанова, үйдегі әлеуметтік көмек бөлімінің меңгерушісі Динара Жәнібекова, кент әкімдігінің қызметкерлері Сыздықова Меруерт пен Смаилова Анеляның еңбектерін ерекше атап өтпеске болмас. Тамақтарынан бұрын аталар мен әжелерге қабақтарын берген, сызылып та иіліп, тағамдарын баппен ұсынған қыздардың еңбегіне баршамыз риза болдық.

Дана Бұқардың:

Қартайсаң қарт бабаңды сыйлай бер,

Күндердің күні болғанда,

Кімдер де кімнің бәлі бүгілмес,-деген игілікке, ізгілікке, әділдікке тәрбиелейтін толғауларымен тәрбиеленген ұрпақтары қарттарын жоғары дәрежеде сыйлады және сыйлай бермек.

- Баба кесенесіне келгеніме қатты қуанып отырмын. Даланың әсем табиғаты, самал желі көңілімізді аспанға шалқытса, екіншіден қыздардың, кесене қызметкерлерінің бізге жасаған қызметіне риза болып отырмын,-дейді ағынан жарылып Сәуле Нығметова апайымыз.

Бұқар жырау аудандық ардагерлер кеңесі төрағасының орынбасары Шайза Молдабекқызы Түсіпбаева:

- Киелі әулие басына барып, саяхат жасағанымызды табиғат-ана да қолдады. Қарттарымыз үлкен серпіліс алып, емін-еркін әңгіме-дүкен құрып, әзілдесіп, керемет жақсы демалды. Жол ортасында автобустан түсіп, фотоға түстік, жолдан шаршаған адам болған жоқ. Қарттар - шын мәнінде қазына ғой әрқашанда.

Зейнеткерлер атынан өз ісіне тиянақты Гүлжан Жұмажанқызына, ол кісінің ұжымына, Ерлан Өзденевке, №1 қазақ тірек мектебінің директоры Бәдиша Турғумбаеваға, кент әкімдігіне, Манат Құрманғалиев пен Мейрам Ыбышевке, кесене қызметкерлеріне алғыс сезімімді білдіремін,-дейді анамыз риза жүрегімен.

Отбасындағы бақытты шақтарымыз - ата-аналарымыз бен ата-әжелерімізбен сұхбат құрып, қою шай ішкен сәттеріміз. Аға ұрпақ жүріп өткен жол - біздер үшін үлгі болуы керек. Біз сіздерден үлгі аламыз әрқашанда және сіздердей еңбекқор болуға тырысамыз, құрметті еңбек майталмандары, қадірлі қариялар, тұп-тұнық дариялар!

Қ.АХМЕТОВА

Д.Торжановтың суреттерінде: зейнеткерлер кітапханада; мұражайдан ақпарат алу сәті; кесенеден қайтқанда.

рға тамаша сәттер сыйлайтын бағдарлама дайындауға кірісіп кеттік,-дейді аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі басшысының міндетін атқарушы Гүлжан Абжанова.

Аға ұрпаққа қандай құрмет көрсетілсе де лайық екендігін түсінетін мекемелер басшылары - "Ветеринарлық станция" басшысы Мейрам Ыбышев пен ауылшаруашылығы бөлімінің басшысы Манат Құрманғалиевтің демеушілігімен қомақты қаржы жиналып, ұйымдастырушы қыз-келіншектер дастарқан мәзірін әзірлеуді қолға алыпты. Пысықтығымен көзге түскен келіншектер дастархан көркі - сары май, бауырсақ пен шелпек, қант-көмпит, өрігі мен мейізін, тіпті жеміс-жидектерін де алып, жолға шығыпты. Бұқар жырау ауылдық округінің әкімі Ерлан Өзденев ауылдастарының тарапынан құрбандыққа қой арнап, ол мавзолей алдында арнайы жабдықталған алаңда петровкалық ақсақал,еңбек ардагері Қанат Базарбаев ақсақалдың батасымен құрбандыққа шалынды.

Кесене қызметкері - шырақшы Әлихан Мерекеұлы қашанда болмасын баба басына барған адамдарды жылы қарсы алып, тарих қойнауынан сыр шертіп, Бұқар бабамыздың өмірі мен шығармашылығы туралы айтып беруден жалыққан емес. Күздің жылы да мамыражай күнінде бабамыздың кесенесіне барып, құрбандық шалған қарттарымыз оның қоңыр үнінен көптеген ақпараттар алып, оларды отбасындағы немере-шөберелерінің саналарына жеткізгені анық.

Сенбілік

Тазалыққа көңіл бөлейік

Күз және көктем айларында еліміз бойынша елді мекендерді тазалау жұмыстары жүретіні белгілі. Әр ауылдың тазалығы сол елді мекенде тұратын адамдарға байланысты. Өзінің отбасына, ауылына жаны ашитын адам әрине, ең алдымен өзінің үйінен, ауласынан бастап тазалық жұмыстарын жүргізеді. Ауданымыз 60-қа жуық елді мекеннен тұратын болса, онда тұратын тұрғындар саны әрине, аз емес. Алайда, кенттер мен ауылдардың тазалығы өте жақсы деп айтуға әлі ертерек.

Бұқаралық ақпарат құралдарында бірнеше мәрте ауданымыздың аумағында тазалық жасау екіайлығы жүріп жатқаны хабарланған болатын. Бірақ, ауылдарды, кенттерді мектеп оқушылары мен ұстаздары, бүкіл бюджеттік мекемелер қызметкерлері ғана тазалап жүретінін көреміз. Ауылдың басқа тұрғындарына тазалық қатысты емес сияқты көрінеді.

Қазан айының 6-жұлдызына ауданымыз бойынша облыстық сенбілік жарияланған. Ботақара кенті бойынша мекемелер ұжымдарына көшелер мен қиылыстар бөлініп берілген болатын. Өздеріне белгіленіп берген аумақты өз үйінің жанындағыдай жинап, тап-тұйнақтай қылатын мекемелер әрбір минутты ұтымды пайдаланып, үйлеріндегі жұмыстарды бітіруге де уақыт тауып жатады. Күз - қауырт жұмыстардың уақыты, ауыл адамы отыны мен суын, қысқы тағамдарын дайындайды. Сондықтан, әрбір минут дұрыс пайдалануы қажет.

Ботақара кенті орталығында бірнеше мәрте сенбіліктер өткен, осының қорытындысында көшелер таза, жуырда өткен той қарсаңында жолдар асфальтталып, көшеге жарық беретін шамдар орнатылып, кентіміз көрікті де жарық деп айтуға болады. Алайда, көрер көзден алыс жатқан жерлер аудан тұрғындарының қоқыстарын тегіп тастайтын жеріне айналған. Ол жерде не жоқ дейсіз - шыны құтылар, пластик бөтелкелер, целлофандар, балалардың памперстері т. б. қоқыс түрлері бар. Жаз айында осындай жерлер қаңғыбас иттер мен құжынаған шыбындардың мекеніне айналады, күзде шашылып, жеңілдері жан-жағына ұшып, көз алдыға сүйкімсіз көріністі әкеледі. Дәл осы көріністі Қазыбек би көшесінің соңында, Нұра өзенінің жағасында, су бөгетінің аумағында күнде көріп жүреміз.

Мекемелерден басқа, әрбір жеке кәсіпкер өзінің жұмыс орнының жанында тазалық жұмыстарын жүргізіп, сылап-сипап, өктеп, сырлап, келушілерге жақсы жағдай жасап жатады. Бұл күні де дүкендер мен шаштараздар, асханалардың қыз-келіншектері әзілдесіп-қалжыңдасып, күннің жылы лебіне қуанып, өздеріне тапсырылған жұмысты абыроймен атқарды.

Осы күні Шешенқара ауылына барып, сенбілікті қадағалап қайтуды мақсат қылғанбыз. Ауылдың орталығы таза. Біз ауылдық округ әкімі Серік Өскенбаевпен хабарласқан болатынбыз.

- Ауылда әрбір бейсенбіде тазалық жұмыстарын жасаймыз. Ауыл таза. Осы уақытта өзен бойын, Үштау ауылына, Қарағандыға апаратын трассаны, подстанция маңайындағы қоқыстарды, тастарды тазалап, бір орынға жинап қойдық. Қоқыстарды апарып төгетін арнайы жер жоқ, сондықтан оларды ойларға тастап, беттерін тегістейміз, - дейді ауыл басшысы.

"Ауылына қарап - азаматын таны" дейді халық даналығы. Ауылдың тіршілік ету мәнері қаланыкінен басқаша. Малдың өнімімен тамақтанып, үйлеріне от жағатын, алты ай қыс бойы күл шығаратын ауыл адамының үйінің жаны әрине, малдың көңі мен күлсіз болмайды. Жаны тазалықты қалайтын, әдемі өмір сүруді ұнататын адам әрине, оларды уақытымен белгіленген жерге шығарып тастауға асығады. Мұндай тұрғындары бар ауылдар әрине, алыстан көз тартады.

Дер кезінде жиналмаған қалдықтар мен қоқыстар көктемде қар еріген кезде шыға келеді.

Осындай жағдайлардың алдын алу үшін дер кезінде үйінділерді шығарып, алдағы уақытқа қамданған дұрыс деп ойлаймыз.

Тазалық жұмыстары әлі де жалғасуда. Осы жұмыстарға үн қосуға асығыңыздар.

Қ.АХМЕТОВА

Мектепті қуанышқа бөледі

Ұстаздар күні қарсаңында Керней орта мектебінде қуанышты жағдай орын алды. Ұстаздардың, оқушылардың, ата-аналардың бастарын бір арнаға тоғыстыратын коворкинг орталығы салтанатты жағдайда ашылды. Шараға “Нұр Отан” партиясының облыстық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Оспанова Қадиша Базарбайқызы, аудандық мәслихат хатшысы Әли Асхат Сағадиұлы, аудан әкімінің орынбасары Ақпанова Айғаным Жолшорақызы, ауылдық округ әкімі Төлеген Ргебаев, аудандық білім бөлімі басшысының орынбасары Айдар Оспанов, ішкі саясат бөлімі басшысының міндетін атқарушы О.Цыганков құрметті қонақ болып келді.

Сағадиұлы, аудан әкімінің орынбасары Ақпанова Айғаным Жолшорақызы, ауылдық округ әкімі Төлеген Ргебаев, аудандық білім бөлімі басшысының орынбасары Айдар Оспанов, ішкі саясат бөлімі басшысының міндетін атқарушы О.Цыганков құрметті қонақ болып келді.

Ең алдымен барша жиналған қауым фойедегі технология пәнінің ұстаздары - Кокушева Жү-

іңкер Бөкенова, Ақерке Махано- ва сыныптастарынан оқ бойы оза шауып, біршама жетістік-

мабике мен Рузия Жүнісованың оқушыларымен бірігіп жасаған қолөнерлерін тамашалады. Мектепте дизайн және қолөнер үйірмесі жұмыс істейді. Мектеп ұстаздары да өздерінің қажеттіліктеріне сай кейбір бұйымдарға тапсырыс береді екен. Жұмысқа қажетті материалдар Қарағанды қаласынан әкелініп, бүгінгі күні жиналғандардың көз алдына керемет дүниелер қойылыпты. Ұстаздар еңбегі болашақтағы бір мақаланың арқауы болуға тұрарлық. Осы оқу жылынан бастап аталған мектепте жыршы-жыраулар сыныбы ашылыпты. Оған ауданымызға танымал азамат Айтбай Жұмағұлов жетекшілік етеді. Қазіргі таңда мектеп оқушылары Таян Черненко,

терге жеткен оқушылар. Заманымыз дамыған сайын жасөспірімдерге даңғыл жол салынууда. Цифрлық технология өмірімізге дендеп еніп, қазіргі таңда компьютерді жетік білетін балалар өте көп. Ғаламторды дұрыс пайдалана алатын балалар оқуына көптеген керекті ақпараттар мен мәліметтерді ала алады. Ашық түсті жиһаздармен көздің жауын алатын сыныпта мағыналы шара орын алғанының куәсі болып қайттық. Керней орта мектебі оқушылары, ұстаздары мен ата-аналары үшін бұл күн ерекше қуанышты күн болып естерінде қалды. Қалайша қуанбасын, теледидардан ғана көретін қызылды-жасылды түрлі

жиһаздарды, компьютерлік техниканы, шығару құрылғыларын, теледидарды т.б. тамаша, заманауи заттарды көрсек, олар бүгінгі таңда көз алдымызда жайнап тұрса.

Мектеп іші мерекеге сай безендірілген, фойеде шарлар ілініп, алқызыл кілемдер төселген. Мектеп басшысы Ардақ Жұмақаев бастаған ұстаздар ұжымы мерекенің тартымды да мағыналы өтуіне белсенділікпен келгендері бірден көзге көрінді.

“Нұр Отан” партиясының облыстық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Оспанова Қадиша Базарбайқызы, аудандық мәслихат хатшысы Әли Асхат Сағадиұлы, аудан әкімінің орынбасары Ақпанова Айғаным Жолшорақызы, аудандық білім бөлімі басшысының орынбасары Айдар Оспанов, “Нұр Отан” партиясының жобасымен ұсынылған “Көкбөрі Керней баба” қоғамдық қорының мүшелері, сонымен бірге ауылдың құрметті ақсақалы Бақи Абсатов, білім беру ісінің ардагері Лидия Башмакова айтулы меркеге үлкен толқыныспен келіпті. Құрметті қонақтарды мектептің белсенді оқушылары - Ырзық Рымбек, Надежда Овчинникова, Диана Қалиоллаева қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде құрметпен қарсы алды.

Жүргізуші Радана Абильдина жиналған жұртшылыққа жиынның мағынасын ашып, заман талабына сай мектептегі даму, ілгерілушілік Елбасымыздың 2018 жылғы 10 қаңтардағы “Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері” Жолдауынан бастау алып жатқанын, осы күні мектеп ұжымына, оқушыларға өзгерістерге бейімді болып, үздік оқытушылардың бейнесабактары мен бейнелекциялары интернет жүйесіне орналастырылу қажеттілігі туындап жатқанын, ауданымыздан шалғай жатқан елді мекендерде бұл жаңашылдықтың жүзеге асырыла бастағанына тоқталып өтті.

Коворкинг орталығының жастар ұйымдарының жұмысын жүзеге асыруға мүмкіндік бере-

тін ұжымдық кеңсе қызметі екендігін, әлеуметтік жоба аясында жастар мен оқушылар үшін керекті жағдайдың барлығы жасалып жатқанын ерекше жігермен тілге тиек етті.

Қадиша Базарбайқызы мен ауыл ақсақалы Бақи Жұмажанұлы коворкинг кабинетінің лентасын қиып, жұртшылық кабинетке кірді. Жан-жағымызға таңғала қарадық. Шынымен де көздің жауын алатын үстелдер, компьютерлер, шашки ойнайтын үстел, теледидар, үлкен балалар мен кішкентай балалар

отыратын арнайы жұмсақ дивандар, орындықтар, қағаз шығарғыш құрылғылар, жарық шамдары - барлығы 32 түрлі жабдықтар кабинеттің ажарын ашыпты. Осыған сай жөндеу жұ-

Жұмажанұлы, “Көкбөрі Керней баба” қоғамдық қайырымдылық қорының атқарушы директоры Мира Атамалқызы т.б. тебіренді, ақжарма тілекті барша жиналғандарға арнады.

“Көкбөрі Керней баба” қоғамдық қайырымдылық қорының мүшелері - Президенті Төрехан Майбас, Қазақстанның спорт қайраткері, еңбек сіңірген жаттықтырушы Самиголла Әлкейұлы, ҚР Құрметті байланыстырушысы Серік Аманжолұлы, Қор мүшесі Талғат Тілеубекұлы осы жерден табылды. Термеші Боташ Ноғаева да мерекенің ажарын ашып, арнауын орындап, оның мәтінін мектеп директорына тапсырды. Сонымен бірге мектеп мұражайына Тәттімбет күйлерінің ноталары түсірілген кітаптар, осы жерде жұмыс атқарғанда шәй ішу үшін ыдыс-аяқ сервисі тапсырылды.

Бұл күні ақ түйенің қарны жарылып, Бұқар бабаның мерейтойында кернейліктерге

табысталған бір миллион теңге балалар мен ұстаздарға қажетті кабинет жабдықтарына айналып, салтанатты түрде пайдалануға ұсынылды. Осындай

мыстары жасалып, ашық түсті перделер ілініп, көз алдымыз құлпырып сала берді.

Робототехника саласы да балалардың қол жеткізіген жетістіктері болып саналады. Қадиша Базарбайқызы Қарағанды бойынша осындай сыныптардың 60-ы ашылғанын, ауылдық кітапханалар - ауылдың үлкені де, жасы да жиналатын орталықтарына айналып келе жатқанын, онда өздеріне ұнаған әдебиетті жүктеп алып, оқуға болатынын, болашақта жұмыссыз және өзін-өзі жұмыспен қамтыған азаматтардың осы жерден табылатынын айтып өтті. Осы уақытта 20 бастамашылдық жоба жүзеге асыпты. Ағылшын тілін үйретуге шет елдерден еріктілер шақырылып, олар тілді үйретуге тілек білдіруші жандардың барлығына дәріс беретінін де жеткізді осы мерекеге жиналғандарға.

Қандай да мереке ақ тілексіз өткен бе, осы күні жүректен шыққан ақ тілектерімен Қадиша Базарбайқызы, Асхат Сағадиұлы, Лидия Ивановна, Бақи

жанашыр ағалары, өскелең ұрпақ қамын ойлайтын тынымсыз апалары бар оқушылар бақытты деп ойлаймыз.

- Мен сендерді Интернет алмастыра алмайтын белсенді түрде жан-жақты дамуға, спортпен, өнермен айналысуға, шет тілдерді үйренуге, отандық және әлемдік әдебиеттің терең мұраларын танып-білуге шақырамын. Жапония, Қытай, Оңтүстік Корея, Сингапур, Малайзия сияқты елдер өздерінің идеялары мен технологияларын шебер орындауының, өздерінің тиянақтылығы мен еңбегінің арқасында табыстарға жетіп отыр,-деген болатын Елбасымыз өзінің жастармен кездесуінде. Біздің жастарымыз айтылған үддеден шығатынына сеніммен қайттық бұл күнгі іссапарымыздан.

Қ.АХМЕТОВА

Д.Торжановтың суреттерінде: қонақтар сыныпты тамашалауда; өнерлі балдырғандар; мұражай көріністері.

Юбилейные даты старинных сел

Туған жер

До 1917 года в границах Бухар-Жырауского района начали свою деятельность около 30 переселенческих населенных пунктов, заселенных в большинстве украинцами. В следующем

2019 году 11 из них достигнут возраста в 110 лет. Привожу перечень юбиларов по данным Омского и Семипалатинского областных правлений.

На первом месте Миньковка (участок назывался Шолакарасу) с датой 3 января 1909 года, ныне Байкадам.

10 февраля 1909 праздник сразу у нескольких сел. По алфавиту это Андрониковское (Ошаганды, ныне Андрениковка), Волинское (Жарыккудук), Новоузенское (Ащилыайрык, ныне Новоузенка), Ростовское (Теке-караузек, ныне Ростовка), Саратовское (Шакпак, ныне Саратовка), Самаркандское (Жаууыр, ныне Самарканд), Сергиопольское (Дошай), Токаревское (Кансиек, ныне Токаревка), Тихоновское (Аккудук, ныне Аккудук).

Затем Молодецкое (Шоптиколь), ныне Жанаталап) - 9 сентября 1909 года. Краеведам, патриотам программы «Туған жер» желаю успехов в создании летописи событий, которые произошли на родной земле за минувшие годы. Здесь богатая почва для находок в части коллективизации, военных годов, совхозных проблем и последних успехов в создании нового уклада жизни независимой республики Казахстан!

Юрий Григорьевич ПОПОВ, краевед г.Санкт-Петербург (Россия)

Послание Президента Республики Казахстан Н. Назарбаева народу Казахстана

Рост благосостояния казахстанцев: повышение доходов и качества жизни

(Окончание. Начало на 1, 3 стр.)

В этой связи нужно разработать систему региональных стандартов для различных населенных пунктов — от опорных сел до городов республиканского значения.

Стандарт должен включать конкретные показатели перечня и доступности социальных благ и госуслуг, обеспеченности транспортной, культурно-спортивной, деловой, производственной, цифровой инфраструктурой и другое.

Нужно усилить работу по улучшению экологической обстановки, в том числе по вредным выбросам, состоянию почв, земли, воздуха, утилизации отходов, а также развитию систем экологического мониторинга со свободным онлайн-доступом к ним.

Особое внимание должно быть уделено созданию «безбарьерной среды» для лиц с ограниченными возможностями.

Поручаю до 1 сентября 2019 года разработать Прогнозную схему территориально-пространственного развития страны до 2030 года, которая станет Новой картой управляемой урбанизации страны.

Для реализации практических мер поручаю подготовить прагматичную Программу развития регионов до 2025 года с указанием конкретных мероприятий, проектов и объемов финансирования.

Отмеченные аспекты регионального развития нужно учесть в госпрограммах «Нұрлы жол» и «Нұрлы жер», сроки реализации которых также следует продлить до 2025 года.

Первая программа должна сфокусироваться на развитии транспортной инфраструктуры. Вторая — на коммунальном и жилищном строительстве.

Необходимо придать этим программам «второе дыхание».

ТРЕТЬЕ. Нужны глубокие и качественные преобразования в работе правоохранительных органов.

Безопасность является неотъемлемой частью качества жизни.

Сотрудники органов внутренних дел находятся на «переднем фронте» борьбы с преступностью и защищают от нее граждан, нередко рискуя своими жизнями.

В то же время общество ожидает коренного улучшения работы правоохранительных органов, в первую очередь полиции.

Поручаю Правительству совместно с Администрацией Президента принять «Дорожную карту по модернизации органов внутренних дел».

Старт реформам должен быть дан уже с 1 января 2019 года.

Во-первых, нужно оптимизировать штатную численность МВД, избавить полицию от несвойственных функций.

Высвобождающиеся средства следует направить на повышение зарплат полицейских, решение их жилищных и иных социальных вопросов.

Во-вторых, необходимо утвердить новый стандарт полицейского и изменить систему карьерного продвижения, а также подготовки и отбора кадров через полицейские академии.

Все сотрудники должны пройти переподготовку. Службу продолжат только лучшие из них.

В-третьих, следует внедрить новые современные форматы работы с населением, кардинально изменить критерии оценки полиции.

Нужно перевести работу полиции на сервисную модель.

В сознании граждан должно укрепиться, что полицейский не карает, а помогает в трудной ситуации.

При городских и районных органах внутренних дел нужно создать комфортные условия для приема граждан по принципу ЦОНов.

Все города Казахстана необходимо обеспечить системами мониторинга общественной безопасности.

Ключевыми параметрами оценки работы полиции должны стать уровень доверия со стороны общества и чувство безопасности у населения.

ЧЕТВЕРТОЕ. Дальнейшая модернизация судебной системы.

За последние годы сделано немало, но пока еще не решена главная задача — обеспечение высокого уровня доверия к судам.

Верховенство права — это ключевой фактор успеха наших реформ.

Во-первых, следует продолжить внедрение современных форматов работы судов и передовых электронных сервисов.

Ежегодно 4 миллиона наших граждан втянуты в судебные разбирательства. Сколько сил и средств тратится!

Должны быть сокращены излишние судебные процедуры, которые приводят к небоснованным затратам времени и ресурсов. То, что раньше требовало личного присутствия, сейчас может осуществляться

дистанционно.

Во-вторых, нужно обеспечить качественное развитие и обновление кадров судебной системы, создать стимулы, чтобы судьями стремились стать лучшие юристы.

В-третьих, необходима понятная и предсказуемая судебная практика, особенно при спорах между бизнесом и госструктурами, а также исключение возможностей неправомерного влияния на судей.

Поручаю Верховному Суду совместно с Правительством до конца года выработать соответствующий комплекс мер.

Важнейшую роль в реализации любых реформ будет играть компактный и эффективный госаппарат, который все свои действия должен рассматривать через призму повышения благополучия народа.

IV. ГОСАППАРАТ, ОРИЕНТИРОВАННЫЙ НА ПОТРЕБНОСТИ ГРАЖДАН

Как должен измениться государственный аппарат в условиях нового времени?

ПЕРВОЕ. Кардинальное повышение эффективности деятельности государственных органов.

«Качество» должно стать новым стилем жизни государственного служащего, а самосовершенствование — его главным принципом.

Госслужащие новой формации должны сократить дистанцию между государством и обществом. Это предусматривает постоянную обратную связь, живое обсуждение и разъяснение людям конкретных мер и результатов государственной политики.

Академии госуправления совместно с Назарбаев Университетом необходимо разработать программу «Руководитель новой формации» и спецкурсы переподготовки при назначении на руководящие должности.

Важно привлечь профессионалов из частного сектора, имеющих опыт работы в лучших зарубежных компаниях или получивших образование в ведущих университетах мира.

В текущем году в 4 госорганах мы внедрились новую модель оплаты труда.

Все пилотные проекты показали хорошие результаты.

Повышена привлекательность госслужбы, что особенно актуально на региональном уровне.

За счет оптимизации неэффективных затрат и сокращения руководящего состава зарплатные платы низшего и среднего звена сотрудников возросли в 2–2,5 раза.

Отток кадров уменьшился в 2 раза. Приток высококвалифицированных специалистов из частного сектора, включая выпускников топовых вузов, вырос в 3 раза.

В Агентстве по делам госслужбы конкурс в центральный аппарат вырос до 28 человек, а в региональных подразделениях — до 60 человек на место.

На 1 вакантное место в акимате Мангистауской области теперь претендуют 16 человек, а в Министерстве юстиции — в среднем 13 человек.

В Астане только за счет новых подходов по финансированию проектов, реализуемых в рамках ГЧП, удалось сэкономить более 30 миллиардов тенге.

Для перехода на новую модель оплаты труда я поручил руководителям госорганов право осуществлять «бюджетно-кадровый маневр».

Они получили возможность направлять сэкономленные средства на повышение оплаты труда служащим.

В настоящее время госорганы хотят перейти на новую модель.

Главное — они должны понимать, что это не просто механическое повышение зарплат, а прежде всего показатель эффективности их работы.

Поручаю проконтролировать, чтобы рост затрат на оплату труда был компенсирован оптимизацией и экономией бюджетных расходов, в том числе расходов подведомственных организаций.

Здесь нельзя допустить формализма и уравниловки, для того чтобы не дискредитировать данный проект.

ВТОРОЕ. В это непростое время нужно добиваться максимальной отдачи от каждого выделяемого тенге.

Как показывают результаты проверок, в ряде случаев стоимость строительства завышается еще на этапе разработки проектной документации.

Существуют проекты, которые не доводятся до конца или изначально не имеют перспектив.

Если относиться к порученному делу ответственно, то можно высвободить сотни миллиардов тенге бюджетных средств и направить их на реальные нужды населения.

Правительству необходимо принять системные меры по оптимизации затрат и экономии средств, исключая неэффективные и

несвоевременные расходы.

ТРЕТЬЕ. Будет продолжена активная борьба с коррупцией.

Во-первых, следует добиваться снижения прямых контактов госслужащих с населением в рамках предоставляемых госуслуг.

Одним из вопросов, волнующих людей, являются бюрократические процедуры в сфере земельных отношений и строительства.

В этой сфере нет прозрачности, полного доступа населения и бизнеса к информации. Поручаю создать единую информационную базу данных о земельном фонде и объектах недвижимости.

В данном вопросе необходимо навести порядок и отдать землю реальным инвесторам! Это только один пример.

Нужно провести соответствующую работу и по всем остальным направлениям, которые вызывают критику людей и бизнес-общества.

В целом в 2019 году 80%, а в 2020 году не менее 90% госуслуг должно быть переведено в электронный формат.

Для этого необходимо в ускоренном порядке обновить Закон «О государственных услугах».

Во-вторых, нужно проработать вопрос повышения персональной дисциплинарной ответственности первых руководителей при совершении коррупционных правонарушений их подчиненными.

В то же время честно работающий сотрудник не должен бояться проверяющих.

В-третьих, следует распространить опыт столицы по реализации антикоррупционной стратегии в рамках проектов «Регионы, свободные от коррупции».

ЧЕТВЕРТОЕ. Нужно снизить формализм и бюрократию в работе Правительства и всех госорганов.

В последнее время в разы выросло количество длительных заседаний и совещаний в Правительстве, госорганах, а также значительно увеличился документооборот.

Бывают дни, когда Правительство проводит с участием акимов и их заместителей до 7 совещаний в день.

Когда им работать? Нужно положить конец такому положению дел и упорядочить этот вопрос.

Необходимо предоставить свободу принятия решений министрам и акимам, которые должны брать на себя конкретные обязательства и публично отчитываться за них.

Основой для этого должна стать разработанная карта показателей Стратегического плана развития страны до 2025 года.

ПЯТОЕ. Для эффективного осуществления поставленных задач необходимо усилить механизм контроля за проведением реформ.

Правительство и госорганы должны до конца года разработать конкретные индикаторы и «дорожные карты» с охватом всех указанных вопросов развития, а также своевременно внести все необходимые для запуска реформ законопроекты в Парламент.

В свою очередь Парламент должен качественно и оперативно их рассмотреть и принять.

Для мониторинга и оценки хода реализации реформ и основных стратегических документов поручаю создать в Администрации Президента Национальный офис модернизации с приданием ему необходимых полномочий.

Помимо мониторинга статпоказателей он обеспечит проведение регулярных опросов населения и бизнеса по актуальным для населения вопросам, как это практикуется в ОЭСР.

Офис будет регулярно докладывать мне ситуацию по каждому направлению.

Каждый член Правительства, руководитель госоргана, руководитель госкомпании будет нести персональную ответственность за достижение поставленных задач.

V. ЭФФЕКТИВНАЯ ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА

Для обеспечения успешной модернизации Казахстана необходимо дальнейшее осуществление активной внешней политики.

Наш миролюбивый курс и четко определенные в этой сфере принципы полностью себя оправдывают.

Отношения Казахстана с Российской Федерацией являются эталоном межгосударственных связей.

Успешно функционирует Евразийский экономический союз, который состоялся как полноценное интеграционное объединение и активный участник мировых экономических отношений.

Открыта новая страница взаимодействия в регионе Центральной Азии.

Поступательно развивается всестороннее стратегическое партнерство с Китайской Народной Республикой.

Программа «Один пояс — один путь» при-

дала новый импульс нашим отношениям с Китаем.

В ходе моего январского официального визита в Вашингтон и переговоров с Президентом Дональдом Трампом достигнута договоренность о расширенном стратегическом партнерстве Казахстана и США в XXI веке.

Мы продолжим динамичное сотрудничество с ЕС — нашим крупнейшим торговым и инвестиционным партнером.

Развиваются взаимовыгодные двусторонние отношения с государствами СНГ, Турцией, Ираном, странами Арабского Востока и Азии.

Принятая на саммите в Актау Конвенция о правовом статусе Каспийского моря открывает новые возможности сотрудничества с прикаспийскими странами.

Казахстан достойно завершает свою миссию в Совете Безопасности ООН.

Астанинский процесс по Сирии стал практически единственным эффективно работающим форматом переговоров по мирному урегулированию и выходу этой страны из кризиса.

Вместе с тем в непростых современных условиях внешняя политика Республики Казахстан требует адаптации и продвижения национальных интересов на принципах прагматизма. * * *

Во все времена только твердая воля к успеху и сплоченность народа вершили судьбы стран.

Лишь совместными усилиями мы сможем достичь великих высот.

VI. СОПРИЧАТНОСТЬ КАЖДОГО КАЗАХСТАНЦА К ПРОЦЕССАМ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ В СТРАНЕ

Каждый казахстанец должен четко понимать суть проводимых реформ и их важность в деле процветания нашей Родины. Для их успешной реализации сегодня как никогда важна консолидация общества вокруг общих целей.

Программа «Рухани жаңғыру» получила широкую поддержку и придала мощный импульс модернизационным процессам в обществе.

Данную инициативу следует не только продолжить, но и наполнить новым содержанием и направлениями.

Комплексная поддержка молодежи и института семьи должна стать приоритетом государственной политики.

Необходимо создать широкую платформу социальных лифтов, которая будет включать полный комплекс мер поддержки всех категорий молодежи.

Предлагаю объявить следующий год Годом молодежи.

Мы должны приступить к модернизации социальной среды сельских территорий.

Этому будет способствовать запуск специального проекта «Ауыл — Ел бесігі».

Посредством данного проекта нам предстоит заняться продвижением идеологии труда в регионах.

Необходимо создать детско-юношеские объединения «Сарбаз», по аналогии с бойскаутом движением, усилить роль военно-патриотического воспитания в школах.

В рамках новой инициативы «Познай свою землю!» следует возродить массовый школьный туризм по регионам страны.

Сегодня предложены беспрецедентные меры в основных сферах, определяющих социальное самочувствие населения.

Финансовый вес инициатив превышает 1,5 триллиона тенге, а совокупный эффект — еще больше, что обеспечит настоящий рынок в повышении уровня жизни населения.

Это — самые надежные и выгодные инвестиции.

Дорогие казахстанцы!

Благополучие народа и вхождение Казахстана в число 30 развитых стран мира — долгосрочная цель нашего независимого государства.

Мы всегда адекватно отвечаем на вызовы времени.

Это достигается в первую очередь благодаря нашему единству.

«Богата та страна, где живут в согласии», — говорят у нас в народе.

На современном этапе также стоят непростые задачи.

Для нас нет непреодолимых высот, если мы сохраним свое согласие и единство.

В каждом своем Послании я уделяю особое внимание улучшению социального положения и качества жизни народа.

Главная цель реализуемых сегодня государственных программ «7-20-25», «Нұрлы жол», «Нұрлы жер» и других — это улучшение качества жизни населения.

У Казахстана впереди много непокоренных вершин.

Доверие народа поднимает наш дух и придает нам силы на этом пути.

Нет ничего выше этой благородной цели!

Послание Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева народу Казахстана Рост благосостояния казахстанцев: повышение доходов и качества жизни

(Продолжение. Начало на 1 стр.).

ВТОРОЕ. Необходимо принять решительные меры по развитию конкуренции в экономике и наведению порядка в тарифах на услуги ЖКХ и естественных монополий.

В сфере коммунальных услуг и регулирования естественных монополий тарифообразование и расходование собранных с потребителей средств до сих пор не прозрачно.

Отсутствуют эффективный мониторинг и контроль инвестиционных обязательств монополий.

Правительству нужно в трехмесячный срок рассмотреть данный вопрос и реформировать работу антимонопольного ведомства, значительно усилив функции по защите конкуренции.

Это важно, поскольку приводит к росту издержек для бизнеса, снижению реальных доходов людей.

ТРЕТЬЕ. Необходимо повысить защиту бизнеса от неправомоного административного давления и угроз уголовного преследования.

Поручаю с 1 января 2019 года поднять пороги применения уголовной ответственности по налоговым нарушениям до 50 тысяч МРП с увеличением штрафов.

Также нужно реорганизовать Службу экономических расследований, передав ее функции в Комитет финансового мониторинга, основной задачей которого должна стать борьба с теневой экономикой.

Мы должны стремиться к «безналичной экономике». Здесь следует опираться не только на репрессивные, но и стимулирующие инструменты, например, поощрять бизнес к использованию безналичного расчета.

Завершение интеграции налоговых и таможенных информационных систем повысит прозрачность администрирования.

Правительству необходимо принять действенные меры по сокращению теневого оборота в экономике как минимум на 40% за 3 года.

Чтобы бизнес мог начать работу с чистого листа, поручаю с 1 января 2019 года приступить к проведению налоговой амнистии для МСБ, списав пени и штрафы при условии уплаты основной суммы налога.

ЧЕТВЕРТОЕ. Экспортоориентированная индустриализация должна стать центральным элементом экономической политики.

Правительству необходимо сфокусироваться на поддержке экспортеров в обрабатывающем секторе.

Наша торговая политика должна перестать быть инертной.

Необходимо придать ей энергичный характер с целью эффективного продвижения наших товаров на региональных и мировых рынках.

Одновременно нужно помогать нашим предприятиям осваивать широкую номенклатуру товаров народного потребления, развивать так называемую «экономику простых вещей».

Это важно не только для реализации экспортного потенциала, но и насыщения внутреннего рынка отечественными товарами.

Поручаю Правительству направить дополнительно 500 миллиардов тенге на поддержку обрабатывающей промышленности и несырьевого экспорта в течение следующих 3 лет.

Нацбанку для решения задачи доступного кредитования приоритетных проектов поручаю предоставить долгосрочную тенговую ликвидность в размере не менее 600 миллиардов тенге.

Правительству совместно с Нацбанком нужно обеспечить строгий контроль за целевым использованием данных средств.

Для реализации крупных, прорывных проектов следует рассмотреть вопрос создания Фонда прямых инвестиций в несырьевой сектор, который будет осуществлять свою деятельность на принципе соинвестирования с иностранными инвесторами.

Также необходимо усилить работу по развитию транспортно-логистического и других секторов услуг.

Особое внимание следует уделить развитию въездного и внутреннего туризма для использования нашего богатого природного и культурного потенциала. Правительству необходимо в сжатые сроки принять отраслевую госпрограмму.

ПЯТОЕ. Нужно в полной мере реализовать потенциал агропромышленного комплекса.

Основная задача – увеличить в 2,5 раза производительность труда и экспорт переработанной продукции сельского хозяйства к 2022 году.

Все меры господдержки необходимо направить на масштабное привлечение современных агротехнологий в страну.

Мы должны использовать лучший опыт

управления отраслью путем внедрения гибких, удобных стандартов и привлечения «седых голов» – авторитетных зарубежных специалистов в области сельского хозяйства.

Нужно выстроить систему массового обучения сельских предпринимателей новым навыкам ведения хозяйства.

Поручаю Правительству в ближайшие 3 года на эти цели предусмотреть дополнительно не менее 100 миллиардов тенге ежегодно.

ШЕСТОЕ. Особое внимание следует уделять развитию инновационных и сервисных секторов.

Прежде всего необходимо обеспечить развитие таких направлений «экономики будущего», как альтернативная энергетика, новые материалы, биомедицина, большие данные, интернет вещей, искусственный интеллект, блокчейн и другие.

Именно от них в будущем зависят место и роль страны в глобальном мире.

Поручаю Правительству совместно с Назарбаев Университетом по каждому направлению разработать специальные программы с определением конкретных проектов.

Одним из них может стать создание на базе университета научно-исследовательского института по разработке технологий искусственного интеллекта.

СЕДЬМОЕ. Необходимо усилить роль финсектора в развитии реальной экономики и обеспечить долгосрочную макроэкономическую стабильность.

Рост цен, доступ к финансированию, устойчивость банков – вот, что сейчас больше всего интересует людей.

Нацбанку совместно с Правительством нужно наконец начать системно решать вопросы оздоровления финансового и реального секторов, проведения комплексной антиинфляционной политики.

В складывающихся условиях критически важно наращивать кредитование экономики, особенно обрабатывающего сектора и МСБ.

Необходимо также повышать эффективность управления пенсионными активами и ресурсами системы соцстрахования, реально развивать альтернативные финансовые инструменты – рынок ценных бумаг, страхование и так далее.

Важную роль в обеспечении бизнеса иностранными инвестициями, доступом к капиталу должен сыграть Международный финансовый центр «Астана». Мы специально создали отдельный суд, финансовый регулятор, биржу.

Всем госорганам и нацкомпаниям следует активно использовать эту площадку и содействовать ее быстрому становлению и развитию.

Эффективная реализация перечисленных мер повысит доходы казахстанцев за счет роста зарплат и создания новых рабочих мест.

Данные процессы постоянно должны быть в центре внимания Правительства.

II. ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ

Второй составляющей благополучия является рост уровня жизни.

Вопросы качества и доступности образования, здравоохранения, жилья, комфортного и безопасного проживания касаются каждой казахстанской семьи.

В связи с этим Правительство должно пересмотреть приоритеты бюджетных расходов с акцентом на социальном секторе, безопасности и инфраструктуре.

ПЕРВОЕ. В течение 5 лет необходимо довести расходы на образование, науку и здравоохранение из всех источников до 10% от ВВП.

Финансирование нужно направить на реализацию намеченных реформ, которые обеспечат значительное повышение качества обслуживания населения.

ВТОРОЕ. Необходимо кардинально повысить качество дошкольного образования.

Основы мышления, умственные и творческие способности, новые навыки формируются в самом раннем детстве.

Акценты в образовании смещаются в сторону модели 4К: развития креативности, критического мышления, коммуникабельности и умения работать в команде.

В этой сфере необходимо пересмотреть квалификационные требования, методы обучения, систему оплаты труда воспитателей и других работников детских садов.

Министерству образования и науки совместно с акиматами в текущем году следует разработать соответствующую «дорожную карту».

ТРЕТЬЕ. В сфере среднего образования основные подходы определены – на нынешнем этапе нужно сконцентрироваться на их исполнении.

Система и методики обучения Назарбаев Интеллектуальных школ должны стать единым стандартом для государственных школ. Это станет завершающим этапом в реформировании школьного образования.

Система оценки знаний должна основываться на международных стандартах.

Уже в средней школе важно проводить профессиональную диагностику и ориентацию детей на наиболее востребованные специальности. Это позволит выстроить индивидуальную траекторию обучения и сократить учебную нагрузку на ученика и учителя.

Учитывая важность детской безопасности, поручаю обеспечить оснащение всех школ и детских садов системами видеонаблюдения, усилить работу школьных психологов и реализовать другие последовательные меры.

В целях повышения доступности образования поручаю Правительству предусмотреть в республиканском бюджете на 2019–2021 годы дополнительно 50 миллиардов тенге для регионов, испытывающих наибольший дефицит ученических мест и проблемы с трехсменными и аварийными школами.

ЧЕТВЕРТОЕ. Считаю необходимым разработать и принять в следующем году Закон «О статусе педагога».

Он должен предусмотреть все стимулы для учителей и работников дошкольных организаций, сократить нагрузку, оградить от непредвиденных проверок и несвойственных функций.

ПЯТОЕ. В высшем образовании будут повышены требования к качеству подготовки в учебных заведениях.

Мы увеличили количество грантов, теперь наступило время усиления ответственности.

Главный критерий оценки успешности вуза – это занятость выпускников после окончания учебы, их трудоустройство на высокооплачиваемую работу.

Нужно проводить политику по укрупнению вузов.

На рынке должны остаться только те из них, которые обеспечивают высокое качество образования. Важно развивать партнерство с ведущими университетами мира, привлекая на работу, по опыту Назарбаев Университета, лучших зарубежных топ-менеджеров.

Считаю необходимым на базе имеющейся образовательной инфраструктуры создать новый региональный вуз по примеру Назарбаев Университета.

ШЕСТОЕ. Качество медицинских услуг является важнейшим компонентом социального самочувствия населения.

В первую очередь нужно повысить доступность первичной медико-санитарной помощи, особенно на селе.

Для стимулирования работников ПМСП поручаю с 1 января 2019 года поэтапно повысить заработную плату на 20% участникам медработникам, внедрившим новые подходы управления заболеваниями.

Для этого в следующем году будет выделено 5 миллиардов тенге.

С 1 января 2019 года все поликлиники и больницы должны перейти на безбумажное, цифровое ведение медицинской документации.

Это позволит к 2020 году сформировать электронные паспорта здоровья для всего населения, устранив очереди, бюрократию, повысить качество услуг.

Используя опыт уже созданных кардиологического и нейрохирургического кластеров, в 2019 году нужно приступить к строительству Национального научного онкологического центра в Астане.

Таким образом мы спасем многие человеческие жизни.

СЕДЬМОЕ. На региональном уровне необходимо найти резервы и повысить доступность массового спорта и физкультуры.

Поручаю Правительству и акимам построить не менее 100 физкультурно-оздоровительных комплексов.

Также нужно эффективно использовать имеющиеся спортивные сооружения, особенно при школах, устраивать дворы, парки, скверы для занятий физкультурой.

ВОСЬМОЕ. Здоровье нации – главный приоритет государства. Это означает, что казахстанцы должны потреблять качественные продукты.

Сегодня отсутствует целостная политика по защите населения от некачественных и опасных для здоровья и жизни товаров и услуг.

Поручаю Правительству принять меры и упорядочить эту деятельность.

Со следующего года должен начать работу Комитет по контролю качества и безопасности товаров и услуг.

Его деятельность главным образом будет включать экспертизу продуктов питания, лекарственных средств, питьевой воды, детских товаров, медицинских услуг.

Для этого необходимо обеспечить современную лабораторную базу и сформировать штат квалифицированных специалистов.

При этом нужно институционально усиливать и активно использовать общественные

организации по защите прав потребителей.

Мы всегда помогаем бизнесу, но человек, его права и здоровье важнее.

Государство в рамках снижения административных барьеров отказалось от многих проверок, разрешений и тому подобного.

Поэтому ответственность за качество и безопасность предлагаемых товаров и услуг ложится и на бизнес-сообщество.

В целом бизнес должен думать не только о прибыли, но и совместно с государством обеспечивать безопасность и комфорт для наших граждан. * * *

Качественные социальные услуги населению должны гармонично сопровождаться созданием широких возможностей для улучшения жилищных условий, комфортного и безопасного проживания в любом населенном пункте страны.

III. СОЗДАНИЕ КОМФОРТНОЙ СРЕДЫ ПРОЖИВАНИЯ

Комфортность заключается прежде всего в доступности жилья, красивом и безопасном дворе, удобном для проживания и работы населенном пункте и качественной инфраструктуре.

ПЕРВОЕ. Качественное и доступное жилье.

Сегодня мы успешно реализуем программу «Нұрлы жер», обеспечившую мощный импульс жилищному строительству.

Запущена новая масштабная программа «7 - 20 - 25», которая повышает доступность жилищной ипотеки.

Поручаю акимам проработать вопрос частичного субсидирования первоначальных взносов по льготной ипотеке из местного бюджета.

Выдача таких жилищных сертификатов повысит доступность ипотеки для квалифицированных педагогов, медиков, полицейских и других специалистов, необходимых региону.

Также нужно увеличить в крупных городах строительство арендного жилья для социально уязвимых слоев населения.

Эти меры позволят более 250 тысячам семей улучшить свои жилищные условия.

А с учетом строительства инженерной инфраструктуры для районов массовой застройки государство за 5 лет поможет 650 тысячам семей, или более 2 миллионам наших граждан.

ВТОРОЕ. Нужно обеспечить внедрение новых подходов к территориальному развитию страны.

На сегодня экономики ведущих стран в большей степени представлены глобальными городами или мегаполисами.

Более 70% мирового ВВП создается в городах.

У нас исторически сложился свой уклад, преобладала аграрная экономика с моногородами и небольшими областными центрами.

Поэтому для 18-миллионной страны 3 города-миллионника, 2 из которых стали таковыми в эпоху независимого Казахстана – это большое достижение.

Астана и Алматы уже обеспечивают более 30% ВВП страны.

Однако инфраструктура городов не всегда соответствует быстрорастущим потребностям предприятий и населения.

В последние годы по программе «Нұрлы жол» мы сформировали инфраструктуру республиканского значения.

С 2015 года построено и реконструировано 2 400 км автодорог. Эта работа продолжается, и до 2020 года будет введено еще 4 600 км дорог.

Теперь необходимо системно развивать региональную и городскую инфраструктуру. Для этого в текущем году увеличено финансирование: на дороги местного значения до 150 миллиардов тенге, сельского водоснабжения – до 100 миллиардов тенге.

Акимам нужно сконцентрироваться на решении наиболее острых проблем в регионах за счет данных средств.

Правительству также необходимо системно подойти к этой задаче, сформировать перечень дополнительных инфраструктурных вопросов, оценить проекты и изыскать источники их финансирования.

Строительство новых школ, детских садов, больниц следует синхронизировать с планами по развитию населенных пунктов, а также создавать условия для привлечения в этот сектор частных инвесторов.

В то же время необходимо постепенно переходить от модели «инфраструктура к людям» к модели «люди к инфраструктуре».

Это будет стимулировать укрупнение населенных пунктов, повышать эффективность использования выделяемых средств. Каждый регион и крупный город должны развиваться, опираясь на собственную модель устойчивого экономического роста и занятости с учетом имеющихся конкурентных преимуществ.

(Окончание на 4 стр.).

Жолдауға - қолдау Жиналыс болмаса, жұмыс жүреді

Өткен аптада Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев тікелей халықтың тұрмыс-тіршілігін оңалтуға бағытталған "Қазақстандықтардың әл-ауқатының өсуі: табыс пен тұрмыс сапасын арттыру" атты Жолдауын Қазақстан халқына арнаған болатын.

Live-форматта үкімет басындағылардың, министрлердің, облыс басшыларының қатысуымен өткен Жолдауында Президент тұрғындардың өмір сапасына тікелей әсер ететін бірқатар мәселелерді көтерді. Әрине, ең алдымен төменгі жалақы мөлшерінің, бюджеттік сала мамандарының жалақысы көтерілетіндігі туралы хабар қуантты.

Сонымен қатар, Елбасының жылына 100 күнді жиналыспен өткізетін атқарушы билікке қатысты сыны да көңілден шықты. Мамандар орындарында отырып, тиісті жұмысын атқаратын болса, бірқатар мәселе оң шешімін табар еді деп ойлаймын.

Н.Назарбаев, "Қазақстандықтардың әл-ауқаты ең алдымен табыстарының тұрақты өсімі мен тұрмыс сапасына байланысты" дегенін ескерсек, шағын және орта бизнесті дамыту үшін бөлінетін қаржы көлемінің өсуі ауылды жерлердегі мал шаруашылығын дамытып, өзінің кәсібін дөңгелетемін деген азаматтарға үлкен қолдау болмақ.

Оған қоса, медицина саласына қосымша көңіл бөлініп, ұлт саулығының оңалуына жағдай жасалса, тиісті дәрігерлік көмектің дер кезінде және сапалы көрсетілуі де біраз мәселенің алдын алмақ.

Токен АРБАБАЕВ,
аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы

Президент Жолдауы - болашақтың жаршысы

Елбасының «Қазақстандықтардың әл-ауқатының өсуі: табыс пен тұрмыс сапасын арттыру» Жолдауы Қазақстандағы орнықты даму саясаты дәйекті түрде жүргізіліп келе жатқанын тағы бір мәрте паш етіп отыр.

Парламенттің және Үкіметтің алдына қойылған міндеттер әлемнің ең дамыған отыз елінің қатарына ену жөніндегі қарқынды қадамын қамтамасыз етуі тиіс. Мемлекет басшысы еңбек етіп жатқан тұрғындарды және халықтың әлеуметтік әлсіз топтарын қолдау саясатын жалғастырып келеді. Еліміздегі ұстаздар қауымына нақты қолдау – бұл еліміздің алдағы ондаған жылдағы саналы және білімді ұрпағына деген қамқорлықтың көрсеткіші. Мұғалімдер беделін көтеру және оларды материалдық тұрғыда қолдау олардың лауазымдық еңбекақысын ұлғайту ғана емес, оқытушы мамандығының абыройын көтеруге, ең алдымен мұғалім біліктілігін жетілдіруге ынталандыруға, өзін-өзі жетілдіруге және оқытудың үздік әдістерін меңгеруге ықпал етеді. Оның ішінде «Педагогтардың мәртебесі

туралы» Заңын қабылдау туралы ойы барша мұғалімдердің көкейінде жүрген сауалға жауап тапқандай болды.

Жолдауда адам капиталына байланысты жаңа ұсыныстар айтылып, тың бағыттар көрсетілді. Соның ішінде педагогика саласы мен мамандықтарын сапаландыруға байланысты тұжырымдар, білім мазмұнын замана талабына сай құруға қатысты ойлар, жаратылыстану ғылымдары мен ақпараттық технологияларды озық жүйе аясында дамытуға қатысты байыптамалар сала мамандарының көкейінен шығып отыр. Елбасының «білім беру саласын экономиканың жеке саласы ретінде дамыту керек» деген ойы да – жаңашыл және өзекті. Сондай-ақ университет ғылымына, жас ғалымдарды қолдауға қатысты маңызды тұжырымдар зор мүмкіндік туғызады деп сенемін.

Бекзат МУЗДРАПОВА,
С.Т.Елгезек атындағы негізгі мектептің мұғалімі

Чувствуем особую заботу

Коллектив КГУ «Центральная СШ» с особым вниманием ознакомился с ежегодным Посланием Президента РК народу Казахстана. Послание посвящено актуальным вопросам социально-экономического развития страны и задачам по дальнейшему повышению благосостояния казахстанцев.

Президент подчеркнул, что благополучие народа зависит от стабильного роста доходов и качества жизни. Нам, педагогам, отрадно было узнать, что Президент поручил принять окончательное решение в череде бесконечных реформ школьного образования. Основные подходы определены, теперь нужно сконцентрироваться на их исполнении. Методика обучения Назарбаев интеллектуальных школ должна стать единым стандартом для государственных учреждений образования. Будет пересмотрена методика обучения в детских садах, а это значит, что ребенок будет больше подготовлен к обучению в школе.

Особую заботу Президента мы почувствовали в отношении к молодежи: увеличено число грантов на обучение, повышена доступность спортивных комплексов. 2019 год Президент объявил Годом молодежи.

В целом мы поддерживаем предложения и инициативы, которые направлены на благо народа Республики Казахстан.

Татьяна ГРУШЕВСКАЯ,
заместитель директора КГУ «Центральная СШ»
Гульжан САТЫМБАЕВА,
завуч КГУ «Центральная СШ»

Ұстаздар күрметке лайық

Маңызды құжаттың «Тұрмыс сапасын арттыру» атты екінші басымдығында Елбасы жоғарғы білім беруге қатысты педагог мәртебесі жайында бірқатар маңызды міндеттерді атап өтті.

Атап айтқанда, 2019 жылы «Педагогтардың мәртебесі» туралы Заң қабылданады. Бұл қазақстандық

ұстаздар қауымының қоғамдағы беделін арттырып, орнын айшықтауға зор қадам болмақ.

Жолдауда білім берудің жаңа сапасына көтеретін, жаңғырудың негізі ретінде адам капиталы болатынын атап көрсетеді. Жолдауға қолдау көрсету - жарқын болашақтың жолын бірге қалыптастыру деп ойлаймын.

Е.ТЕМІРҒАЛИЕВ,
ұстаз,
Ботақара орта мектебі

Задачи актуальны и выполнимы

Послание Президента Н.А.Назарбаева «Рост благосостояния казахстанцев: повышение доходов и качества жизни» наш коллектив воспринял с большим энтузиазмом. Изучив Послание, коллектив детского сада полностью поддерживает и готов реализовать основные подходы, определенные в сфере образования. Президент отдельно выделил дошкольное образование. Акценты в образовании смещаются в сторону модели 4К: развитие креативности, критического мышления, коммуникабельности и умения работать в команде.

Мы поддерживаем Президента, так как знаем, что больший процент знаний, навыков и умений дети приобретают в дошкольном возрасте. Мы, педагоги-дошкольники, стараемся работать так, чтобы в процессе и результате использования форм, приемов и методов образовательной работы рождался не объект, обученный и запрограммированный на четкое выполнение определенных видов действий, деятельности, а Человек, способный выбирать, оценивать, программировать, конструировать те виды деятельности, которые адекватны его природе, удовлетворяют его потребности в саморазвитии, самореализации.

Важным моментом в речи Президента для нас стал вопрос о повышении минимальной зарплаты до 42 тысяч тенге, я думаю, это очень актуально, потому что у нас большое количество сотрудников получают минимальную зарплату.

Очень хорошо, что большой акцент сделан и на повышении качества жизни, будут строиться спортивные площадки, поскольку у детей должно быть все для ведения ЗОЖ. В целом Послание было очень позитивным, на мой взгляд, слушалось очень легко и интересно, особенно приятно, что обращение было и на русском языке, ведь если Президент обращается к нам на том языке, который мы понимаем и слышим, то это уже о многом говорит.

Для вхождения нашего государства в число 30 развитых стран мира, запланированы последовательные меры по обеспечению и оснащению образовательных организаций новым оборудованием, системами видеонаблюдения, необходимыми для детской безопасности.

Мы считаем, что определенные в Послании Президента страны направления для развития системы образования, важны, необходимы, актуальны и выполнимы.

Татьяна ЗАГУРНАЯ,
руководитель ясли-сада «Росинка»
п.Г.Мустафина

Ауыл шаруашылық өнімдері Елорда төрінде

Қазан айының 6-7 күндері Астана қаласында Қызылорда және Қарағанды облыстарының ауыл шаруашылық жәрмеңкесі өтті. Облысымыз елордалық тұрғындарға 500 тоннадан астам ауыл шаруашылық өнімдерін апарды.

Бірнеше жыл қатарынан ұйымдастырылып келе жатқан шара ауыл шаруашылық өнімдерін өндірушілердің тауарларын тиімді сатып, қалалықтардың көтерме бағамен қысқа азық жинап алуына бағытталған. Облысымыздың өнерпаздарының қатысуымен өтетін жәрмеңке ет, бакалея, сүт, көкөніс, ұлттық өнімдер мен тағамдар сататын сауда алаңымен қатар мәдени көңіл көтеру шарасы ретінде қалып-

тасқан.

Дәстүр бойынша бұл жолы да Елорда тұрғындары мен қонақтары ет, балық, көкөніс, шұжық және сүт өнімдерін төмен бағамен сатып алу мүмкіндігіне ие болды.

- Біз Бұқар жырау ауданынан 120 тоннадан астам өнім алып келдік. Оның ішінде 9 тонна ет, 3 тоннадан астам балық пен құс еті бар. Ең үлкен көлемде 100 тонна картоп, 240 мың дана жұмыртқа әкелдік, - дейді

аудандық ауыл шаруашылық бөлімінің басшысы М.Құрманғалиев. Сонымен қатар аудан тұрғындары саудаға 1 тоннадан астам сүт өнімдерін, 10 тонна көкөніс апарды.

Жәрмеңке - ауыл тұрғындары үшін делдалсыз өз тауарларын сатуға берілетін мүмкіндік болса, қалалықтарға картоп, сәбізді 70 теңгеден, қырыққабат, қарбыз, пиязды 60, 55, 50 теңгеден, жылқы етін 1600 теңгеден, сиыр мен қой етін 1350, 1250 теңгеден, құс етін 750 теңгеден сатып ала алатын бірден-бір орын. Бұл күні де делдалсыз саудаға «Құрылыс», «Бейбіт», «Арғын», «Нұр Әділ» шаруа қожалықтары, «Ахметова Ж.», «Иманбаева», «Ойрат», «Салова С.А.» жеке кәсіпкерліктері, «ПКФ Медео», «Ақнар ҚФ»,

«Қарағанды Құс», «Кирова ӨК» ЖШС-ылары қатысты.

Сонымен қатар, қала тұрғындарына бауырсақ және қымыз фестивалі ұйымдастырылып, онда кез-келген ниет білдіруші ұлттық тағамдардан ауыз тиді. Ауданымыз тарапынан ауыл шаруашылық жәрмеңкесінде ұйымдастырылған фестивальға орай 3000 дана бауырсақ, 550 дана тоқаш, 12 келі ши бауырсақ, 13 келі чак-чак, бөліштер, каравай, құймақ, жент сияқты түрлі ұлттық өнімдер салынған 600 пакет таратылды.

- Бауырсақ фестивалін өткізу аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөліміне тапсырылып, оған ауданымыздың 14 кент, ауылдық округ және ауыл әкімдіктері ат салысты. Жоғарыда

айтылған өнімдерге қосымша «Бұқар жырау ауданының бауырсақ фестивалі» деп жазылған 50 қағаз қалтаға салынған бауырсақ өнімдері де жәрмеңкеге келушілерге үлестірілді. Жалпы, астаналықтар атаулы жәрмеңкелерді асыға күтетіндігін тағы бір мәрте көрсетті, - дейді аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі басшысының міндетін атқарушы Гүлжан Абжанова.

Әр сенбі сайын қалалықтар үшін төмен бағамен қыстың қаһарлы күндеріне азық жинап алу және шаруашылық нысандары үшін өздері өндірген өнімді қолайлы бағамен сату мүмкіндігін беретін облыстық жәрмеңкелер қазан айының 20-нан бастау алмақ.

Дайындаған: Н.ӘБЕКЕЕВА